

IV. HLAVNÍ PRODUKČNÍ ODVĚTVÍ

A. Průmysl a energetika

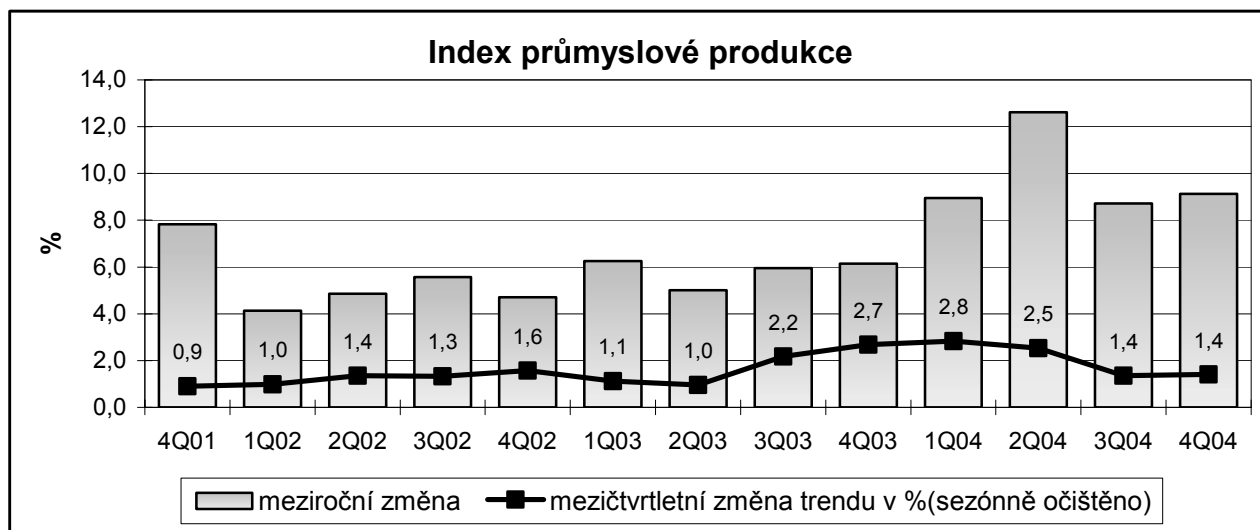
V roce 2004 ve srovnání s rokem 2003 vzrostla **průmyslová produkce** o 9,9 %, z toho ve 4. čtvrtletí byla vyšší o 9,1 %. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů vzrostla průmyslová produkce v roce 2004 ve srovnání s rokem 2003 o 9,5 % a ve 4. čtvrtletí o 7,6 %. Z meziročního čtvrtletního a mezičtvrtletního sezónně očištěného IPP je zřejmé, že vývoj průmyslové produkce od 1. čtvrtletí 2002 je charakterizován stabilním růstem.

V roce 2004 ve srovnání s rokem 2003 nejrychleji rostla výroba výrobků investiční povahy (o 15,2 %), výroba meziproduktů (o 12,9 %), zboží dlouhodobé spotřeby (o 11,2 %), výroba zboží krátkodobé spotřeby (o 2,5 %) a výroba energií (o 1,6 %).

Vývoj průmyslové produkce celkem byl ovlivněn růstem produkce zpracovatelského průmyslu, který má nejvyšší podíl na celkové průmyslové produkci (82,0 %). Produkce zpracovatelského průmyslu v roce 2004 meziročně vzrostla o 10,8 %. Největší růst produkce ve zpracovatelském průmyslu byl zaznamenán ve výrobě základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 23,0 %), ve výrobě elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 15,3 %) a ve výrobě dopravních prostředků a zařízení (o 14,3 %). K poklesu průmyslové produkce došlo ve výrobě usní a výrobků z usní (o 4,5 %) a ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 0,8 %). Poklesla i průmyslová produkce v těžbě nerostných surovin (o 0,9 %), a to snížením těžby energetických surovin (o 2,5 %). Zvýšila se produkce v těžbě ostatních nerostných surovin (o 3,4 %). Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody meziročně vzrostla o 0,9 %.

Charakteristickým rysem meziročního vývoje průmyslové produkce je růst produkce odvětví zařazovaných do **ICT sektoru** (sektor informačních a komunikačních technologií)¹⁴⁾ a růst podílu této produkce na celkové produkci zpracovatelského průmyslu. Růst průmyslové produkce zmíněných odvětví lze zaznamenat i v hodnotách meziročního IPP, zejména výroby kancelářských strojů a počítačů (o 49,8 %), výroby rozhlasových a televizních přijímačů a přístrojů pro záznam a reprodukci zvuku nebo obrazu (o 27,1 %) a výroby měřicích, kontrolních, zkušebních, navigačních a jiných přístrojů a zařízení (o 26,7 %).

Přírůstek **harmonizovaného indexu průmyslové produkce** (HIPP) 25 členských zemí EU dosáhl podle předběžných údajů Eurostatu v roce 2004 meziročně 2,1 %. Nejvíce vzrostla průmyslová produkce v Polsku (o 12,1 %) a v Litvě (o 10,9 %), následovala již ČR s meziročním růstem HIPP 9,2 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v průmyslu celkem se v roce 2004 proti předchozímu roku snížil o 13,0 tis. osob, tj. o 1,0 %. Přitom pokles zaměstnanosti v průmyslu se v průběhu roku 2004 snižoval, až se ve 4. čtvrtletí 2004 zcela zastavil. V těžbě nerostných surovin v roce 2004 poklesl počet zaměstnanců meziročně o 4,8 %, ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody se snížil o 3,8 % a ve zpracovatelském průmyslu o 0,7 %. V rámci zpracovatelského průmyslu došlo k největšímu poklesu zaměstnanosti ve výrobě usní a výrobků z usní i ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků. Naopak výraznější růst počtu zaměstnanců byl zaznamenán ve výrobě pryžových a plastových výrobků (o 6,9 %) i elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 4,9 %). **Průměrná měsíční nominální mzda** zaměstnanců v průmyslu celkem se v roce 2004 proti roku 2003 zvýšila o 7,1 %. Jelikož v tomto období byl vykázan nárůst spotřebitelských cen o 2,8 %, reálná mzda tedy vzrostla o 4,2 %.

Jednotkové mzdové náklady se v roce 2004 proti předchozímu roku snížily o 1,0 %, přičemž poklesly meziročně v 1. čtvrtletí 2004 o 1,5 % a ve 2. čtvrtletí 2004 o 5,3 %, zatímco ve 3. čtvrtletí 2004 byl zaznamenán růst

¹⁴⁾ ICT sektor je v tomto textu definován jako souhrn vybraných pododdílů zpracovatelského průmyslu podle nomenklatury OKEČ (300, 313, 321, 322, 323, 332, 334, 353)

jednotkových mzdových nákladů o 2,4 % a ve 4. čtvrtletí 2004 o 0,4 %. Změna tendence ve 2. pololetí 2004 vyplývá z poklesu dynamiky produktivity práce ve stálých cenách (v návaznosti na rychlejší růst cen průmyslových výrobců) při zachování relativně vysoké dynamiky mezd.

Základní ukazatele v průmyslu

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index
Index průmyslové produkce	x	109,0	x	112,6	x	108,7	x	109,1	x	109,9
Tržby za prodej vl.výr. a služeb v mld. Kč ^{1),2)}	664,0	107,9	714,3	111,2	683,3	104,4	769,9	105,5	2 831,5	107,2
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob ¹⁾	1 312	97,8	1 317	98,8	1 315	99,6	1 311	100,0	1 314	99,0
Produktivita práce ^{1),2),3)}	506,1	110,3	542,4	112,5	519,6	104,8	587,1	105,6	2 155,2	108,2
Průměrná měsíční mzda v Kč ¹⁾	15 612	108,6	16 574	106,5	16 469	107,3	18 092	106,0	16 686	107,1

¹⁾ Údaje včetně odhadu za podnikatelské subjekty s 0 – 19 zaměstnanci.

²⁾ Index tržeb a produktivity práce ve stálých cenách (převedeno indexem cen průmyslových výrobců za průmysl celkem na průměrné ceny roku 2000).

³⁾ Produktivita práce vypočtena jako podíl tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb a průměrného evidenčního počtu zaměstnanců.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v průmyslu celkem v roce 2004 proti roku 2003 vzrostly v běžných cenách o 13,3 % a po přepočtu do stálých cen o 7,2 %. Přitom ve zpracovatelském průmyslu se ve stálých cenách zvýšily o 7,9 %, v těžbě nerostných surovin i ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody shodně o 2,4 %. Podíl **tržeb za ICT sektor** na tržbách zpracovatelského průmyslu činil 8,4 % v roce 2003 a 9,5 % v roce 2004, podíl zaměstnanců 5,8 %, resp. 5,9 %. Meziroční index tržeb za podniky zatříděné do uvedeného sektoru v běžných cenách činil 130,8 % a meziroční index počtu zaměstnanců 103,1%.

Celkové **výkony** v průmyslu v roce 2004 dosáhly hodnoty 2 953,8 mld. Kč, tj. o 14,1 % více než v předchozím roce (v běžných cenách). Ve srovnání s tím v roce 2003 byl zaznamenán meziroční růst výkonů o 6,7 %. **Výkonová spotřeba** se v roce 2004 meziročně zvýšila o 14,3 % a **účetní přidaná hodnota** vzrostla o 13,4 % (v roce 2003 růst účetní přidané hodnoty o 7,6 %). Vzhledem k tomu se podíl účetní přidané hodnoty na výkonech snížil o 0,1 bodu na 26,3 % v roce 2004. Nejvyšší růst účetní přidané hodnoty byl v roce 2004 zaznamenán v těžbě nerostných surovin (o 17,6 %); ve zpracovatelském průmyslu se zvýšila o 13,8 % a ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody o 9,7 %.

Rozhodující podíl na celkových tržbách i zaměstnanosti si nadále udržují **podnikatelské subjekty se 100 a více zaměstnanci**. V roce 2004 jich v průmyslu působilo 2 375, tj. o 1,2 % méně než v roce 2003. Z toho bylo 1 872 ziskových (index 104,0) s celkovým ziskem 198,3 mld. Kč (index 126,9) a 503 neziskových (index 83,4) s celkovou ztrátou 17,9 mld. Kč. Ztráta neziskových podnikatelských subjektů meziročně poklesla o 5,8 mld. Kč, tj. o 24,6 %. **Výsledek hospodaření před zdaněním** průmyslových podnikatelských subjektů se 100 a více zaměstnanci za rok 2004 dosáhl 180,4 mld. Kč a proti roku 2003 v běžných cenách vzrostl o 36,1 % (o 47,8 mld. Kč). Nejvyšší růst byl zaznamenán v těžbě nerostných surovin (o 172,6 %); ve zpracovatelském průmyslu se zvýšil o 43,5 % a ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody o 4,2 %.

Výnosy průmyslových podnikatelských subjektů se 100 a více zaměstnanci v roce 2004 proti předchozímu roku vzrostly o 14,2 %, přičemž jejich náklady se zvýšily o 1,3 bodu méně. Vzhledem k tomu **rentabilita nákladů** vzrostla o 1,24 bodu na 7,23 %. K nejvýraznějšímu růstu rentability nákladů došlo v těžbě energetických surovin (+ 11,84 bodu) a ve výrobě chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (+ 6,12 bodu). Nejvíce zisková byla v roce 2004 těžba energetických surovin; následovala výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody. Naopak ztrátová zůstala nadále výroba usní a výrobků z usní.

Vývoj vybraných ukazatelů v průmyslu podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (běžné ceny)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč	index *)	podíl v %	v tis. fyz.osob	index	podíl v %	v Kč	index
Průmysl celkem	159 874	2 831,5	107,2	100,0	1 313,8	99,0	100,0	16 686	107,1
v tom s počtem zaměstnanců: do 19	151 360	259,3	106,7	9,1	173,4	99,9	13,2	11 403	105,0
20 až 99	6 139	364,9	104,3	12,9	259,1	98,7	19,7	15 262	107,3
100 až 249	1 451	381,3	110,7	13,5	222,6	98,4	17,0	16 056	107,0
250 a více	924	1 826,0	107,1	64,5	658,7	99,1	50,1	18 851	107,4
z toho 500 a více	388	1 422,1	105,0	50,2	472,8	98,5	36,0	19 533	107,3

*) ve stálých cenách

V roce 2004 bylo nejlepších výsledků dosaženo v průmyslových podnicích s 250 až 499 zaměstnanci. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v nich meziročně vzrostly o 21,6 %, výkony o 22,3 % a účetní přidaná hodnota o 16,9 % (v běžných cenách). Nejdynamičtěji se rozvíjející subsekcí zpracovatelského průmyslu byla výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (meziroční růst výkonů v běžných cenách o 34,2 %). Vysoké dynamiky bylo dosaženo též ve výrobě základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (růst výkonů o 28,9 %).

V rámci zpracovatelského průmyslu svoji váhu posílilo **strojírenství** (zahrnuje subsekcce výroby a oprav strojů a zařízení, výroby elektrických a optických přístrojů a zařízení, výroby dopravních prostředků a zařízení), které se v roce 2004 podílelo 39,7 % na výkonech zpracovatelského průmyslu, resp. 34,6 % na výkonech průmyslu celkem. Výkony ve strojírenství celkem v roce 2004 proti předchozímu roku vzrostly o 20,9 %.

Celkové výkony podnikatelských subjektů s 20 a více zaměstnanci ve strojírenství za rok 2004 dosáhly 942,2 mld. Kč. Převážná část strojírenské produkce směřovala na vývoz (670,4 mld. Kč, tj. 71,2 %). Výkony ve strojírenských pododvětvích s převažující výrobou výrobků pro mezispotřebu (po odečtení jejich vývozu) činily 96,9 mld. Kč.

Vývoj vybraných ukazatelů v podnikatelských subjektech pod zahraniční kontrolou v průmyslu v roce 2004 (podnikatelské subjekty s 20 a více zaměstnanci)

	Průmysl celkem		Podnik. subjekty pod zahraniční kontrolou		Podíl podnik. subjektů pod zahrani. kontrolou na průmyslu celkem (v %)	
	rok 2004	index 2004/2003	rok 2004	index 2004/2003	rok 2003	rok 2004
Průměrný počet aktivních subjektů	8 514	96,2	1 929	102,1	21,3	22,7
Průměrný evidenční počet zaměstnanců v tis.fyz.osob	1 140,4	98,9	430,5	111,0	33,6	37,8
Průměrná měsíční mzda v Kč	17 490	107,3	19 710	106,2	113,9	112,7
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v mld.Kč ¹⁾	2 572,2	113,3	1 347,1	125,4	47,3	52,4

¹⁾ v běžných cenách

Podnikatelské subjekty pod zahraniční kontrolou již získaly rozhodující váhu ve výrobě dopravních prostředků a zařízení (v roce 2004 podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb této subsekcce 87,0 %), elektrických a optických přístrojů a zařízení (83,7 %), pryžových a plastových výrobků (67,4 %), vlákniny, papíru, výrobků z papíru, vydavatelství a tisku (58,9 %) i ostatních nekovových minerálních výrobků (58,3 %).

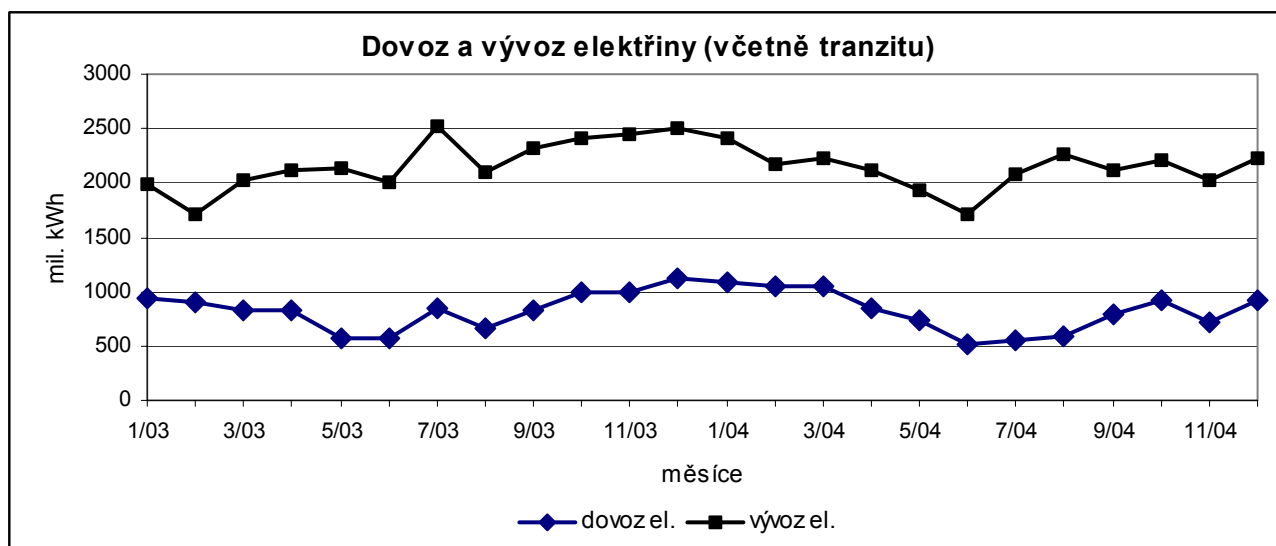
V roce 2004 byly uzavřeny **nové zakázky** ve výši 1 344,8 mld. Kč a byly o 22,6 % vyšší než v roce 2003. Růst nových zakázek byl zjištěn v odvětvích: výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 39,5 %), výroba kancelářských strojů a počítačů (o 36,9 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 35,1 %). Pokles nových zakázek byl zjištěn v odvětví: výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin (o 10,7 %)

V roce 2004 byly uzavřeny **nové zakázky ze zahraničí** ve výši 853,3 mld. Kč a byly o 25,9 % vyšší než v roce 2003. Růst nových zakázek ze zahraničí byl zjištěn v odvětvích: výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů (o 46,0 %), výroba elektrických strojů a zařízení jinde neuvedených (o 39,8 %) a výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 38,7 %). Pokles nových zakázek ze zahraničí byl zjištěn v odvětvích: výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 11,8 %) a výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin (o 5,9 %).

Přírůstek harmonizovaného indexu průmyslové produkce EU25 dosáhl v roce 2004 meziročně 2,1 %, v ČR činil přírůstek 9,2 %.

Výroba elektrické energie (na prahu elektrárny¹⁵) dosáhla v roce 2004 celkové výše 77 919 mil. kWh a byla proti roku 2003 o 1,6 % vyšší. Výroba se zvýšila v parních elektrárnách (vč.paroplynových, plynových a spalovacích) o 0,1 %, v jaderných elektrárnách o 1,9 % a ve vodních o 43,0 %. **Tuzemská spotřeba**, jejíž celková úroveň dosáhla 62 202 mil. kWh, vzrostla v roce 2004 proti roku 2003 o 2,9 %. Spotřeba velkoobdobatelů se meziročně zvýšila o 4,7 %, z toho odběr z energetických sítí vzrostl o 4,9 % a účelová spotřeba (spotřeba elektřiny vyrobené vlastními závodními elektrárnami velkoobdobatelů) o 2,2 %. Spotřeba maloobdobatelů se v roce 2004 zvýšila proti roku 2003 o 1,1 % (u domácností o 0,1 % a u malých podnikatelů o 3,0 %). Přebytek elektřiny na straně zdrojů byl vyvezen do zahraničí. Dovoz i vývoz poklesl v roce 2004 proti roku 2003 o 3,1 %, dovoz vč.transitu činil 9 776 mil. kWh a vývoz 25 493 mil. kWh. Celkové saldo dovozu a vývozu (vč.neplánovaných výměn) tak představovalo 15 717 mil. kWh ve prospěch vývozu, tj o 416 mil. kWh méně než v roce 2003.

¹⁵ Výroba elektřiny snížená o vlastní spotřebu elektřiny na její výrobu (netto výroba, dodávka elektřiny)

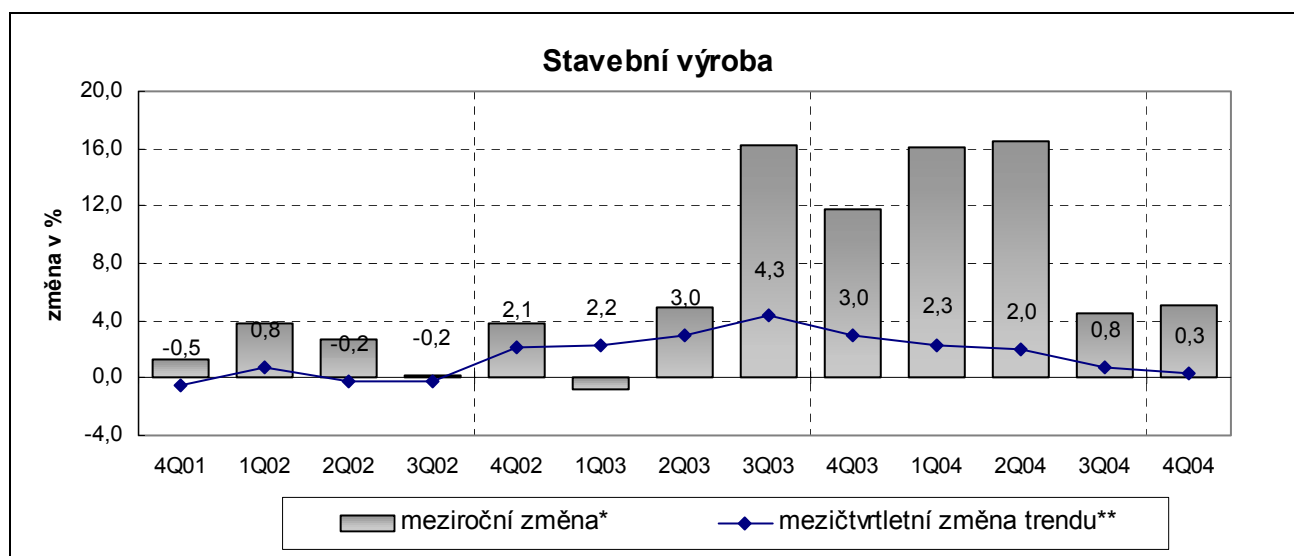
Spotřeba zemního plynu v ČR v roce 2004 činila 9 649 mil. m³ a v porovnání s rokem 2003 poklesla o 0,9 %. Největší meziroční nárůst spotřeby se projevila v měsíci květnu a největší pokles nastal v únoru. **Stav zásob zemního plynu** v ČR ke konci roku 2004 dosáhl 1 942 mil. m³, tj. 74,7 % stavu zásob na konci roku 2003. Stav zásob je uváděn včetně zásob uložených mimo území ČR (Slovensko, Německo).

Těžba černého uhlí dosáhla v roce 2004 celkové výše 13 303 tis. tun a byla v porovnání s rokem 2003 o 2,5 % nižší, těžba hnědého uhlí se meziročně snížila o 3,5 % a dosáhla 48 047 tis. tun.

Dovoz ropy v roce 2004 dosáhl 6 497 tis. tun a byl v porovnání s rokem 2003 o 1,3 % vyšší. Stav zásob ropy na konci roku 2004 byl zhruba na úrovni roku 2003 a činil 976 tis. tun.

B. Stavebnictví a bytová výstavba

V roce 2004 se objem **stavebních prací** firem se sídlem v ČR ve stálých cenách meziročně zvýšil o 9,7 % (proti roku 2002 stavební práce vzrostly o pětinu). Po vyloučení počtu pracovních dní se objem stavební výroby zvýšil o 9,5 %. V průběhu roku 2004 se stavební výroba nevyvíjela rovnoměrně. Výraznější nárůst byl zaznamenán v 1. pololetí, kdy firmy často zahrnuly do fakturace stavebních prací dosud fyzicky neprovedené práce z důvodu převedení stavebních prací do vyššího daňového pásma. Růst stavební výroby byl ovlivněn koncentrací prací na velkých stavbách inženýrského a pozemního stavitelství (především dopravního a bytového charakteru) a realizací rozsáhlých developerských projektů obchodních a administrativních center (zejména zahraničních investorů). Proti roku 2003 vzrostl počet vydaných stavebních povolení. Meziročně se rovněž zvýšil počet, objem i průměrná velikost stavebních zakázek ke konci sledovaného období. Přes poměrně vysokou rozestavěnost bytů se zlepšila rovněž situace v bytové výstavbě, výrazně podpořené vývojem trhu poskytovaných hypotečních úvěrů, stavebním spořením a nižší úrovní úrokových sazeb. Počet zaměstnanců se v roce 2004 meziročně nepatrně snížil.

*) v grafu jsou uvedeny údaje sezónně neočištěné z měsíčního šetření

**) v grafu jsou uvedeny údaje z měsíčního šetření, každé čtvrtletí se provádí sezónní očištění celé časové řady modelovaných údajů metodou TRAMO/SEATS, údaje v grafu se zpětně mění

Vývoj stavebních prací proti průměru roku 2000 byl v letech 2001 až 2004 podle meziročních neočištěných údajů a podle mezičtvrtletních změn trendu sezónně očištěných údajů převážně kladný.

V roce 2004 byl ve **stavebnictví celkem** objem **tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb** z roku 2003 i přes mírný pokles ve 3. čtvrtletí překročen. Převážnou část celkových tržeb tvořily nadále tržby za stavební činnost.

Základní ukazatele za stavebnictví celkem (včetně odhadu)

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index
Stavební práce podle dod.smluv v mld. Kč*) ¹⁾	65,5	116,1	108,6	116,5	111,4	104,5	108,8	105,0	394,3	109,7
Tržby za prodej vl.výr. a služeb v mld. Kč ¹⁾	67,9	104,9	121,5	115,5	135,7	98,9	139,9	100,8	465,0	104,5
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob	196,1	97,2	227,5	99,8	228,8	99,6	227,0	99,6	219,8	99,1
Produktivita práce ze stavebních prací v Kč ¹⁾	333 804	119,4	477 506	116,7	487 013	104,9	418 127	105,4	1 581 289	110,7
Průměrná měsíční mzda v Kč	15 004	110,5	16 347	106,5	17 399	107,4	18 443	103,8	16 862	106,8

*) meziroční indexy produkce, tržeb, produktivity jsou ve stálých cenách roku 2000

Proti roku 2003 byl počet **zaměstnanců** v jednotlivých čtvrtletích i za rok 2004 celkem nepatrně nižší. Předstih růstu **produktivity práce ze stavebních prací** před růstem průměrné nominální mzdy vyvolal meziroční snížení **jednotkových mzdových nákladů** o 3,5 %. Proti roku 2003 vzrostla reálná mzda o 3,9 %.

Objem **výkonů** v roce 2004 v hodnotě 464,3 mld. Kč se proti roku 2003 v běžných cenách zvýšil o desetinu. Ještě rychleji rostla výkonová spotřeba, jejíž podíl na výkonech (téměř čtyřpětinový) se tak meziročně zvýšil o 0,9 bodu. Objem účetní přidané hodnoty rostl naopak pomaleji (viz tab. 3.1 v příloze).

Výsledek hospodaření před zdaněním dosáhl v roce 2004 v **podnicích se 100 a více zaměstnanci** 9,8 mld. Kč, tj. proti roku 2003 o 8,2 % více. Objem výsledku hospodaření u ziskových podniků byl proti roku 2003 vyšší o 7,0 %, schodek u ztrátových podniků se snížil téměř o desetinu. Rentability výnosů, nákladů a vlastního kapitálu stejně jako mzdová nákladovost zaznamenaly meziročně mírný pokles (viz tab. 3.2 v příloze).

V roce 2004 převažovaly na **stavebních pracích podle dodavatelských smluv podniků s 20 a více zaměstnanci** výrazně (98,5 %) tuzemské práce, z nichž většina (85,6 %) bylo prováděno na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích a 13,2 % na opravách a údržbě. V průběhu roku 2004 vzrostly stavební práce proti stejným obdobím roku 2003 prakticky v celé struktuře (kromě 1. a 4. čtvrtletí u prací na opravách a údržbě). Přestože se téměř o polovinu zvýšil objem stavebních prací v zahraničí, jeho podíl na celkových pracích zůstal velmi nízký (viz tab. 4.2.1 v příloze).

Stavební práce provedené vlastními pracovníky v podnicích s 20 a více zaměstnanci (v hodnotě 194,2 mld. Kč) byly v roce 2004 rovněž vyšší než před rokem (nárůst o 5,9 %). S výjimkou 3. čtvrtletí byl jejich vývoj v průběhu roku i celkem méně výrazný než u stavebních prací podle dodavatelských smluv.

Vývoj vybraných ukazatelů ve stavebnictví podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (běžné ceny)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč	Index *)	podíl v %	v tis. fyz.osob	index	podíl v %	v Kč	index
Stavebnictví celkem	99 342	465,0	104,5	100,0	219,8	99,1	100,0	16 862	106,8
v tom s počtem zaměstnanců do 19	96 784	117,1	108,3	25,2	61,7	102,2	28,1	13 658	105,7
20 až 99	2 282	131,4	100,8	28,3	83,0	96,7	37,7	15 592	106,0
100 až 249	210	62,0	106,8	13,3	31,0	98,6	14,1	17 286	105,1
250 a více	66	154,5	103,7	33,2	44,1	100,0	20,1	23 429	109,8
z toho s 500 a více	24	120,7	104,4	26,0	29,9	103,1	13,6	25 614	110,6

*) ve stálých cenách

Proti roku 2003 došlo v jednotlivých velikostních skupinách (kromě podniků do 19 zaměstnanců včetně) v roce 2004 k mírnému poklesu počtu zaměstnanců. Všechny velikostní skupiny zaznamenaly nárůst produktivity práce i objemu stavebních prací podle dodavatelských smluv. V důsledku nejvyššího nárůstu průměrné reálné mzdy a zároveň nejnižšího nárůstu produktivity práce vzrostly u největších velikostních skupin (s 250 a více zaměstnanci a podskupiny s 500 a více zaměstnanci) **jednotkové mzdové náklady**, zatímco menší velikostní skupiny vykazovaly jejich pokles. Nejvýrazněji se podílely na celkových objemech stavební výroby (30,9 %) a tržeb (třetinou) podniky s 250 a více zaměstnanci. Poměrně dobrých výsledků dosáhla také podskupina s 500 a více zaměstnanci, která měla na celkovém objemu stavebních prací a tržeb zhruba čtvrtinový podíl.

V roce 2004 bylo stavebními úřady na území ČR vydáno 153,6 tis. **stavebních povolení**, tj. o 2,9 % více než před rokem. Podíl vydaných povolení na budovy měla na počtu stavebních povolení více než poloviční, podíl povolení na stavby k ochraně životního prostředí a na ostatní stavby byl shodně téměř čtvrtinový. Povolení na stavbu budov tvořily ze dvou třetin bytové a z jedné třetiny nebytové budovy. Celková orientační hodnota povolených staveb (315,1 mld. Kč v b. c.) vzrostla proti roku 2003 zhruba o desetinu. Průměrná orientační hodnota na povolených stavbách překročila 2,0 mil. Kč. U budov celkem a u ostatních staveb se tato hodnota pohybovala nad průměrem, zatímco u staveb na ochranu životního prostředí dosáhla pouze 0,7 mil. Kč. Podíl stavebních povolení na změny dokončených staveb se v průběhu roku 2004 postupně snižoval ve prospěch nové výstavby, na konci roku byl jen nepatrně vyšší.

Na konci prosince 2004 měly stavební podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující činností OKEČ 451 (přípravné práce pro stavby) a 452 (pozemní a inženýrské stavitelství) celkem smluvně uzavřeno 14,8 tis. **zakázek stavebních prací podle dodavatelských smluv**, což představuje zásobu dosud neprovedených stavebních prací v celkové hodnotě 212,5 mld. Kč b. c. Rozhodující podíl celkového objemu zakázek (94,7 %) připadá na tuzemské zakázky, ze kterých bude převážná část realizována na nové výstavbě, modernizacích a rekonstrukcích. Téměř dvě třetiny jejich hodnoty budou provedeny na inženýrských stavbách a více než 17 % na bytových budovách nevýrobního charakteru. Z časového hlediska tvoří zakázky v tuzemsku zásobu práce k provedení ze dvou třetin do jednoho roku, přitom provedení dvou pětín se předpokládá již během prvních šesti měsíců (v průběhu 1. pololetí 2005).

Výstavba bytů na území ČR

	Indexy 2004/2003					Počet bytů v roce 2004
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	rok	
Zahájené byty celkem	98,4	130,2	94,4	107,0	107,0	39 037
z toho: v rodinných domech	118,9	109,2	83,8	105,1	101,4	17 485
v bytových domech	74,1	195,0	109,5	120,7	118,5	11 901
Dokončené byty celkem	121,6	125,7	110,9	120,1	119,0	32 268
z toho: v rodinných domech	113,3	113,2	116,9	120,2	116,7	13 302
v bytových domech	177,6	161,6	108,3	147,4	138,9	10 722
Rozestavěné byty celkem ke konci období	106,2	107,6	106,4	105,5	105,5	146 801
z toho: v rodinných domech	109,0	109,7	107,2	106,1	106,1	70 516
v bytových domech	103,3	107,3	107,2	106,1	106,1	27 817

V roce 2004 byl celkový počet **zahájených bytů** vyšší než v roce 2003 především vlivem jeho nárůstu ve 2. a 4. čtvrtletí. Zvýšený počet zahájených bytů byl zaznamenán nejen v rodinných a bytových domech, ale také v nebytových stavbách a ve stavebně upravených nebytových prostorách. Počet **dokončených bytů** vzrostl téměř o pětinu, vývoj jeho struktury byl ve všech čtvrtletích obdobný (poměrně výrazně byly překročeny počty bytů v bytových a především rodinných domech; počty bytů v méně významných skupinách však často nedosahovaly hodnot z roku 2003). Počet **rozestavěných bytů** k 31. 12. 2004 vzrostl meziročně celkem i ve struktuře s výjimkou domů s pečovatelskou službou a domovů-penziónů. **Modernizace** byla dokončena celkem u 15,5 tis. bytů, což představuje nárůst proti roku 2003 o více než pětinu.

Meziroční přírůstek **harmonizovaného indexu stavební produkce** 25 členských zemí EU (očistěný od vlivu počtu pracovních dní) dosáhl v roce 2004 celkem 0,7 %. Česká republika se růstem o 7,2 % řadí na jedno z předních míst.

C. Zemědělství

V lednu 2005 byl proveden druhý odhad produkce zemědělského odvětví za rok 2004, který byl zpracovaný podle metodiky Evropské unie pro sestavování **souhrnného zemědělského účtu**. Proti roku 2003 se zvýšila produkce zemědělského odvětví (ve stálých cenách roku 2000) o 13,7 %, z toho rostlinná produkce o 33,1 %; živočišná produkce se naopak snížila o 3,1 %. Na této produkci zemědělství se rostlinná produkce podílela z 53,0 %, živočišná produkce ze 43,7 %, produkce zemědělských služeb z 1,0 % a zbylá 2,3 % připadají na zpracování zemědělských výrobků a na agroturistiku (nezemědělské vedlejší činnosti účetně neoddělitelné).

Nejvýznamnější zastoupení na rostlinné produkci v základních běžných cenách měly obiloviny (48,5 %) a technické plodiny (25,1 %). Růst rostlinné produkce byl výsledkem jednak vysokých sklizní obilovin, jednak vysokého objemu dotací na výrobky. Celkový odhadnutý objem dotací na výrobky za rok 2004 činil 5 092,9 mil. Kč, z toho na rostlinné výrobky 3 015,4 mil. Kč a na živočišné výrobky 2 077,5 mil. Kč, zatímco celkový objem dotací na výrobky v roce 2003 představoval 676,4 mil. Kč. Živočišná produkce byla zastoupena na produkci zemědělského odvětví v základních běžných cenách 42,6 %, nejvýznamnější podíl na živočišné produkci představovaly výroba mléka (42,8 %) a chov jatečných prasat (26,9 %).

Produkce ve stálých cenách (r. 2000) v mil. Kč

	2003	2.odhad 2004	Rozdíl	Index (%)
Rostlinná produkce	44 032	58 618	14 586	133,1
Živočišná produkce	49 830	48 279	-1 551	96,9
Produkce zemědělského odvětví	97 219	110 539	13 320	113,7

Produkce v běžných cenách v mil. Kč

	2003	2.odhad 2004	Rozdíl	Index (%)
Rostlinná produkce	43 927	62 393	18 466	142,0
Živočišná produkce	46 376	49 259	2 883	106,2
Produkce zemědělského odvětví	93 671	115 627	21 956	123,4

Za rok 2004 došlo v odvětví zemědělství (včetně rybářství) ke zvýšení **tržeb** za prodej vlastních výrobků a služeb proti předchozímu roku o 9,2 mld. Kč (nárůst v běžných cenách o 8,5 %). Při hodnocení tržeb ve stálých cenách je však jejich nárůst důsledkem cenových vlivů zcela eliminován.

Průměrný evidenční počet **zaměstnanců** v podnicích zemědělské prvovýroby se snížil v porovnání s předchozím rokem o 9,0 tis. (o 6,6 %), vedle nich bylo v zemědělství ještě činných 28,3 tis. podnikatelů (včetně soukromě hospodařících rolníků a jejich rodinných příslušníků). Průměrná měsíční **mzda** zaměstnanců v zemědělství se zvýšila zvláště ve 4. čtvrtletí a meziročně vzrostla o 1 024 Kč; reálná mzda se proti roku 2003 zvýšila o 679 Kč (o 5,8 %). Mzdový nárůst se projevil ve zvýšení jednotkových mzdových nákladů o 3,0 %.

Základní ukazatele v zemědělství

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečn.	index	skutečn.	index	skutečn.	index	skutečn.	index	skutečn.	Index
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v mld. Kč ¹⁾	21,9	88,7	23,5	89,6	35,8	105,7	36,6	110,0	117,8	100,0
Průměrný evidenční počet zaměstnanců v tis.fyzických osob	125	92,6	127	92,6	131	93,5	125	94,8	127	93,4
Produktivita práce v Kč ^{1) 2)}	143 358	94,0	151 374	95,5	224 533	111,8	237 246	115,0	756 512	105,5
Průměrná měsíční mzda v Kč	10 933	106,2	12 080	105,6	13 372	108,9	14 198	113,6	12 654	108,8

¹⁾ meziroční indexy tržeb a produktivity jsou ve stálých cenách roku 2000

²⁾ produktivita práce je vypočtena jako podíl tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb v běžných cenách a počtu pracovníků (tj. zaměstnanců a podnikatelů včetně soukromě hospodařících rolníků)

Souhrnné finanční výsledky zemědělských podniků (včetně rybářství a nezemědělských činností jimi provozovaných) vykazují za rok 2004 v porovnání s rokem 2003 zvýšení účetní přidané hodnoty v běžných cenách o 17,2 %. Současně se zvýšily výkony (o 11,6 %) i výkonová spotřeba (o 9,4 %).

Ve skupině zemědělských ekonomických subjektů se 100 a více zaměstnanci (která se na celkových výkonech zemědělství podílí z 30,7 %) byl dosažen v roce 2004 před zdaněním kladný **výsledek hospodaření** (zisk 2,2 mld. Kč), přičemž v předchozím roce skončily tyto sledované ekonomické subjekty pod hranici ztrátovosti. Tento vývoj se odrazil v podstatně zlepšené rentabilitě nákladů i vlastního kapitálu. Z hodnocených 280 podniků bylo 169 podniků ziskových a 111 podniků ztrátových. Proti roku 2003 se tak snížilo zastoupení počtu jednotek s vykazovaným ziskem o 14,8 procentního bodu.

Ve sledované skupině zahrnující 1 656 ekonomických subjektů s 20 a více zaměstnanci byla průměrná **velikost zemědělského podniku** 1 349 ha zemědělské půdy a v porovnání s rokem 2003 byla o 11 ha (o 0,8 %) vyšší. Průměrný počet zaměstnanců v těchto podnicích byl 64 fyzických osob a snížil se proti předchozímu roku o dvě osoby (o 3,8 %). Současně došlo v této skupině k poklesu počtu podniků o 72 (o 4,2 %).

Výsledky rostlinné výroby dosažené v roce 2004 byly příznivě ovlivněny vývojem počasí během vegetačního období. Ozimé porosty dobře přezimovaly díky jejich dostatečnému pokrytí sněhem. Chladnější a srážkově vyrovnané počasí během jarních a letních měsíců prodloužilo dobu vegetace (oddálení nástupu sklizně) a současně zajistilo vysoké sklizně. Celková výroba **obilovin** dosáhla 8 783,8 tis. tun a je v porovnání s produkcí roku 2003 vyšší o 3 021,4 tis. tun (tj. o 52,4 %). Jejich produkční plocha se v porovnání s plochou předchozího roku zvýšila o 10,2 %. Hektarový výnos je o 1,51 t nad úroveň předchozího roku. Z jednotlivých druhů obilovin se výrazně zvýšila především sklizeň pšenice (o 91,2 %) a žita (o 96,7 %).

Výroba **brambor** (včetně domácích hospodářství obyvatelstva) byla 993,2 tis. tun, což je o 151,7 tis. tun (o 18,0 %) více než v předchozím roce. Z této celkové produkce činí sklizeň pozdních konzumních brambor 660,5 tis. tun, která je o 82,4 tis. tun vyšší než v roce 2003. Osázené plochy brambor celkem se proti plochám předchozího roku snížily o 3,1 %, avšak zvýšil se jejich hektarový výnos o 21,8 %.

Produkční plocha **řepky** se zvýšila o 3,4 % na 259,5 tis. hektarů, ze kterých se sklídilo 934,7 tis. tun, což je o 141,0 % více než v roce 2003. Výnos z jednoho hektaru se tak proti předchozímu roku zvýšil o 133,1 %.

Celková sklizeň **cukrovky** technické byla 3 579,3 tis. tun, tedy o 2,4 % více než v předchozím roce. Její osevní plocha se snížila o 8,1 %, ale u hektarového výnosu došlo k nárůstu o 5,14 tuny na 50,34 tun (tj. o 11,4 %).

Následující tabulka uvádí porovnání výsledků rostlinné výroby za rok 2004 v delším časovém horizontu :

Definitivní sklizně za rok 2004

	Průměr let 1999 až 2003	2003	2004	Rozdíl: 2004 proti průměru předchozích pěti let	Index: 2004 proti průměru předchozích pěti let
Sklizeň (tis.tun)					
Obiloviny celkem	6 651	5 762	8 784	2 133	132,1
z toho: pšenice	3 819	2 638	5 043	1 224	132,1
ječmen	1 919	2 069	2 331	412	121,5
Řepka	769	388	935	165	121,5
Brambory ¹⁾	1 192	841	993	-199	83,3
Cukrovka	3 271	3 495	3 579	308	109,4
hektarový výnos (tuny)					
Obiloviny celkem	4,21	3,95	5,46	1,25	129,7
z toho: pšenice	4,48	4,07	5,84	1,36	130,3
ječmen	3,73	3,76	4,97	1,24	133,2
Řepka	2,43	1,55	3,60	1,17	148,0
Brambory	20,90	19,35	23,57	2,67	112,8
Cukrovka	46,36	45,20	50,34	3,99	108,6

¹⁾ včetně domácností

Početní **stavy hospodářských zvířat** se během roku snížily především u prasat včetně prasnic, což je odrazem nepříznivého vývoje nákupních cen jatečných prasat v roce 2004.

Stavy hospodářských zvířat za zemědělství celkem

v tis. kusech

	2003	2004	Rozdíl (+,-)	Index 2004/2003
Skot celkem	1 427,0	1 367,6	-59,4	95,8
z toho: krávy	578,9	565,3	-13,6	97,7
Prasata celkem	3 308,7	2 914,5	-394,2	88,1
z toho: prasnice	265,8	237,2	-28,6	89,3
Drůbež celkem	24 336,1	25 606,8	+1 270,7	105,2
z toho: slepice	7 022,1	7 100,5	+78,4	101,1

Celková **výroba masa** od počátku roku se snížila v porovnání s rokem 2003 o 8,8 % na 473,6 tis. tun jatečné hmotnosti. Z tohoto množství poklesla výroba hovězího (včetně telecího) masa o 10,6 % na 96,7 tis. tun a výroba vepřového masa o 8,4 % na 376,7 tis. tun jatečné hmotnosti. Průměrná porážková hmotnost poklesla meziročně u jatečných býků o 0,6 % na 586,2 kg, u jatečných prasat (bez prasnic a kanců) o 1,1 % na 107,7 kg.

Výroba **mléka** dosáhla za rok 2 602,4 mil. litrů, tj. ve srovnání s předchozím rokem méně o 1,6 %. Průměrná denní dojivost 16,41 litrů byla vyšší o 4,1 % . Na 100 krav se od počátku roku narodilo 94,8 ks telat (o 0,5 % méně), odchovalo 85,0 ks (o 0,1 % méně). Úhyn telat do 3 měsíců činil 10,3 % z počtu narozených (o 0,4 % bodu méně). Za sledovaný rok prodali zemědělci 2 496,8 mil litrů mléka, přičemž tržnost mléka od počátku roku činila 95,9%.

Jedné prasnici se v roce 2004 narodilo průměrně 21,3 kusů selat (proti roku 2003 o 2,9 % více), odchovalo 19,0 kusů (o 2,6 % více), úhyn z počtu narozených selat činil 10,8 % (o 0,2 % bodu více).

Produkce **vajec** (včetně domácích hospodářství obyvatelstva) dosáhla za rok 2 652,6 mil. kusů, tj. meziroční snížení o 6,6 %, průměrná snáška na 1 slepici byla 238,7 kusů (o 1,6 % méně). Prodej konzumních vajec klesl o 11,7 % na 1 293,4 mil. kusů a prodej jatečné drůbeže vzrostl o 2,2 % na 290,2 tis. tun v živé hmotnosti.

D. Služby

1. Obchod, pohostinství, ubytování

Celkové tržby v běžných cenách bez DPH se v **obchodě** (OKEČ 50, 51, 52) ve srovnání s rokem 2003 zvýšily o 9,3 %, stejného meziročního růstu bylo dosaženo i ve 4. čtvrtletí. Ve všech sledovaných OKEČ obchodu vzrostly meziročně jak celkové tržby, tak i produktivita práce (průměrné měsíční tržby na pracovníka). V **ubytování a stravování** vzrostly celkové tržby proti předchozímu roku o 3,8 %, ve 4. čtvrtletí o 0,5 %. Produktivita práce v tomto odvětví za celý rok 2004 sice vykazuje růst, ale již od 3. čtvrtletí zůstává pod úrovní roku 2003.

Základní ukazatele v podnicích celkem v roce 2004

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	Index
Obchod (OKEČ 50, 51, 52)										
Celkové tržby v mld. Kč b. c. (bez DPH)	569,5	106,7	682,4	111,9	667,9	109,2	748,9	109,3	2 668,7	109,3
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob	492,8	101,1	493,9	101,0	495,7	100,7	499,4	101,4	495,4	101,1
Produktivita práce ¹⁾	258,9	105,8	309,8	111,1	302,8	108,6	338,8	108,2	302,6	108,5
Průměrná měsíční nominální mzda v Kč	14 978	105,5	15 514	105,0	15 874	106,0	17 775	107,7	16 040	106,1
Ubytování a stravování (OKEČ 55)										
Celkové tržby v mld. Kč b. c. (bez DPH)	25,3	111,2	30,6	106,4	27,3	98,0	27,4	100,5	110,6	103,8
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob	116,7	100,7	118,0	101,3	117,7	101,5	115,8	101,8	117,1	101,4
Produktivita práce ¹⁾	48,0	110,7	57,7	105,5	51,5	97,1	52,7	99,4	52,5	102,8
Průměrná měsíční nominální mzda v Kč	8 815	104,6	9 311	104,7	9 500	104,4	9 934	105,4	9 389	104,8

¹⁾ průměrná měsíční tržba v tis. Kč na 1 pracovníka

Posuzujeme-li vývoj **celkových tržeb v obchodě z hlediska velikosti podniku**, pak největší meziroční růst (o 26,7 %) zaznamenaly podniky se 100 až 249 zaměstnanci, z toho ve 4. čtvrtletí jejich tržby vzrostly o 26,2 %. V této velikostní skupině podniků bylo také dosaženo nejvyšší produktivity (753,1 tis.Kč). Celkové tržby podniků pod zahraniční kontrolou se 100 a více zaměstnanci se na tržbách této velikostní skupiny podílely 55,0 %, ve 4.čtvrtletí 56,6 %. Také v **ubytování a stravování** se meziročně nejvíce zvýšily tržby i produktivita práce v podnicích se 100 až 249 zaměstnanci. Podniky se 100 a více zaměstnanci pod zahraniční kontrolou se na celkových tržbách stejné velikostní skupiny podniků podílely 69,0 %, průměrné měsíční tržby na pracovníka u nich byly o 19,8 % (o 17,5 tis. Kč) vyšší, než ve středních a velkých podnicích tohoto odvětví celkem.

Vývoj vybraných ukazatelů podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby celkem (bez DPH)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč b. c.	index	podíl v %	v tis. fyz. osob	index	podíl v %	v Kč	index
Obchod celkem (OKEČ 50, 51, 52)	258 199	2 668,7	109,3	100,0	495,4	101,1	100,0	16 040	106,1
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	257 767	1 792,7	105,9	67,2	342,4	99,9	69,1	15 621	106,2
100 až 249	304	406,3	126,7	15,2	45,0	110,6	9,1	21 333	104,7
250 a více	128	469,7	109,9	17,6	108,0	101,3	21,8	15 167	105,3
z toho s 500 a více	52	333,2	109,9	12,5	82,1	104,3	16,6	14 514	104,2
Podniky pod zahraniční kontrolou se 100 až 249 zaměstnanci	97	150,8	124,8	37,1 ¹⁾	14,8	112,8	33,0 ¹⁾	30 045	98,5
s 250 a více zaměstnanci	53	331,3	117,4	70,5 ¹⁾	69,2	105,3	64,1 ¹⁾	15 594	106,9
z toho: s 500 a více zaměstnanci	29	247,5	111,7	74,3 ¹⁾	60,9	106,0	74,2 ¹⁾	14 400	106,1
Ubytování a stravování celkem (OKEČ 55)	52 389	110,6	103,8	100,0	117,1	101,4	100,0	9 389	104,8
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	52 316	88,0	102,5	79,6	95,8	101,7	81,8	8 203	105,2
100 až 249	56	10,0	115,4	9,0	8,3	99,1	7,1	15 644	106,7
250 a více	17	12,6	104,1	11,4	13,0	100,1	11,1	14 152	103,2
Podniky pod zahraniční kontrolou se 100 až 249 zaměstnanci	17	5,5	156,6	55,0 ¹⁾	2,7	117,0	32,9 ¹⁾	20 858	105,1
s 250 a více zaměstnanci	9	10,1	111,4	80,1 ¹⁾	9,5	102,6	73,3 ¹⁾	14 316	104,1

¹⁾ Podíl podniků pod zahraniční kontrolou na stejné velikostní skupině podniků v odvětví celkem

Počet pracovníků v obchodě (vč. podnikatelů a pomáhajících členů domácnosti) zůstal zhruba na úrovni roku 2003. Počet zaměstnanců se proti předchozímu roku mírně zvýšil (o 1,1 %), jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných osob činil 67,4 % a byl proti roku 2003 o 0,2 bodu vyšší. Trvale pod úrovní roku 2003 zůstal počet zaměstnanců v motoristickém segmentu, což bylo ovlivněno vývojem počtu zaměstnanců v podnicích s 0 až 99 zaměstnanci (pokles zhruba o 3 %). Ve velkoobchodě meziročně naopak poklesl počet podniků s 250 a více zaměstnanci. Počet podniků pod zahraniční kontrolou se ve všech sledovaných odvětvích meziročně zvýšil. V **ubytování a stravování** vzrostl počet pracovníků o 0,9 %, podíl zaměstnanců činil 66,6 %, což je o 0,3 bodu více než v roce 2003.

Vývoj průměrného počtu zaměstnanců v roce 2004

Období	Obchod celkem OKEČ 50, 51, 52		v tom					
			prodej a opravy motor. vozidel a prodej pohonných hmot OKEČ 50		velkoobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 51		maloobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 52	
	tis. osob	index	tis. osob	index	tis. osob	index	tis. osob	index
1. čtvrtletí	492,8	101,1	58,9	98,6	184,8	101,4	249,1	101,6
2. čtvrtletí	493,9	101,0	59,0	98,5	186,4	101,7	248,5	101,1
3. čtvrtletí	495,7	100,7	58,9	98,7	187,1	101,6	249,7	100,6
4. čtvrtletí	499,3	101,4	58,2	99,3	188,4	102,1	252,7	101,5
Rok	495,4	101,1	58,7	98,7	186,7	101,7	250,0	101,2

Ve všech hodnocených odvětvích obchodu byly **průměrné měsíční nominální mzdy** po celý rok nad úrovní roku 2003. V **obchodě celkem** se meziročně zvýšily o 6,1 %, z toho v podnicích zabývajících se prodejem a opravami motorových vozidel a prodejem pohonných hmot o 4,9 %, stejně jako v maloobchodě. Ve velkoobchodě se průměrné měsíční mzdy zvýšily za rok o 7,2 %. Nejvyšší mzdy pobírali již tradičně zaměstnanci podniků velkoobchodu se 100 až 249 zaměstnanci (26 492 Kč) a podniků s více než 250 zaměstnanci motoristického segmentu (26 118 Kč). Nejnižší mzdy byly v malých podnicích maloobchodu (10 676 Kč). Mzdy v **ubytování a stravování** sice meziročně vzrostly, ale zůstaly i nadále velmi nízké (9 389 Kč), nejnižší (8 203 Kč) byly v podnicích do 99 zaměstnanců.

V **obchodě se výkony** za rok 2004 v běžných cenách meziročně zvýšily o 14,4 %, což se při růstu **výkonové spotřeby** o 19,2 % promítlo do nižšího růstu **účetní přidané hodnoty** o 8,8 %. Výkony nejvýrazněji vzrostly v podnicích zabývajících se prodejem a opravami motorových vozidel a prodejem pohonných hmot (o 20,5 %) a ve velkoobchodě (o 18,1 %). V obchodě celkem se **obchodní marže** podílela na výkonech 61,6 %. Nejvyšší marže měly jako obvykle maloobchodní podniky ve velikostní skupině se 100 až 249 zaměstnanci (29,9 %), naopak nejnižší podniky motoristického segmentu s 250 a více zaměstnanci (9,9 %). V **ubytování a stravování** vzrostly výkony meziročně o 3,7 %, při růstu výkonové spotřeby o 2,4 % a výraznějším růstu účetní přidané hodnoty o 6,1 %.

Obchodní marže v roce 2004

Období	Obchod celkem OKEČ 50, 51, 52		v tom					
			prodej a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot OKEČ 50		velkoobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 51		maloobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 52	
	v %	rozdíl ¹⁾	v %	rozdíl ¹⁾	v %	rozdíl ¹⁾	v %	rozdíl ¹⁾
1. čtvrtletí	16,7	0,4	12,1	1,2	15,1	0,2	21,9	0,4
2. čtvrtletí	16,3	-0,1	9,5	-1,8	15,4	0,5	22,0	0,1
3. čtvrtletí	15,9	-0,5	10,4	-0,4	14,2	-0,9	22,0	0,5
4. čtvrtletí	16,0	-0,6	10,3	0,3	14,2	-0,9	22,1	-0,1
Rok 2004	16,2	-0,2	10,5	-0,2	14,7	-0,3	22,0	0,2

¹⁾ rozdíl proti stejnému období 2003 v bodech

Zásoby dosahovaly v průběhu celého roku 2004 vyšších hodnot než v roce 2003. Nejvíce se v meziročním srovnání zvýšily v motoristickém segmentu, nejméně v maloobchodě.

Zásoby v roce 2004

Období	Obchod celkem OKEČ 50, 51, 52		v tom					
			prodej a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot OKEČ 50		velkoobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 51		maloobchod (kromě motorových vozidel) OKEČ 52	
	mld.Kč	index	mld.Kč	index	mld.Kč	index	mld.Kč	index
1. čtvrtletí ¹⁾	224,7	105,0	31,0	97,5	113,1	108,2	80,6	103,8
2. čtvrtletí ¹⁾	240,5	109,1	34,6	107,3	122,1	113,5	83,8	104,0
3. čtvrtletí ¹⁾	254,3	111,5	34,5	104,8	132,9	118,6	86,9	104,6
4. čtvrtletí ¹⁾	263,3	109,7	35,6	105,9	131,5	114,6	96,2	104,9

¹⁾ vždy na konci sledovaného období

Do statistického šetření bylo v roce 2004 zapojeno v průměru 432 **obchodních podniků se 100 a více zaměstnanci**, tj. o 6,2 % více než v roce 2003. Tyto podniky vykázaly hospodářský výsledek ve výši 22,1 mld. Kč, což bylo o 12,6 mld. Kč více než v roce 2003. Z celkového počtu těchto podniků bylo 78,9 % ziskových. Mezi podniky se 100 a více zaměstnanci bylo 149 podniků (34,7 %) pod zahraniční kontrolou, z toho 110 bylo ziskových. V **ubytování a stravování** bylo celkem 73 podniků se 100 a více zaměstnanci, z toho 78,1 % bylo ziskových. Hospodářský výsledek za všechny podniky této velikostní struktury dosáhl 3,0 mld. Kč, tj. o 1,0 mld. Kč více než za rok 2003. Pod zahraniční kontrolou bylo v této velikostní skupině 26 podniků, z nich 23 bylo ziskových.

Tržby maloobchodu včetně prodeje a oprav motorových vozidel a prodeje pohonných hmot (OKEČ 50, 52) se za rok 2004 meziročně zvýšily v stálých cenách o 2,7 % (za 4. čtvrtletí o 4,8 %). Nejvyšší podíl na celkových tržbách měly podniky s 0 až 99 zaměstnanci, meziročně ale podíl těchto podniků klesl o 0,4 procentního bodu. Naopak podíl podniků s více než 250 zaměstnanci se proti roku 2003 o 0,1 procentního bodu zvýšil.

Tržby maloobchodu v roce 2004

ve stálých cenách

	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby celkem (bez DPH)			Produktivita práce ¹⁾	
		v mld. Kč	index	podíl v %	v tis.Kč	index
Maloobchod vč. obchodu, oprav a údržby motorových vozidel a maloobchodního prodeje pohonných hmot (OKEČ 50, 52)	184 028	1 090,0	102,7	100,0	187,1	102,2
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	183 795	703,1	100,4	64,5	155,3	100,8
100 až 249	145	112,5	119,1	10,3	440,1	109,7
250 a více	89	274,4	103,0	25,2	263,3	100,6
Podniky po zahraniční kontrolou						
se 100 až 249 zaměstnanci	36	52,8	123,9	4,8	789,4	107,2
s 250 a více zaměstnanci	37	208,8	109,0	19,1	292,2	103,3
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel a maloobchodní prodej pohonných hmot (OKEČ 50)	28 108	368,4	102,6	100,0	354,4	103,4
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	28 054	262,5	100,8	71,3	286,7	102,8
100 až 249	47	79,3	121,9	21,5	1003,2	111,2
250 a více	8	26,6	78,5	7,2	591,3	75,3
Maloobchod vč. oprav výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost (OKEČ 52)	155 920	721,6	102,8	100,0	150,8	102,0
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	155 741	440,6	100,2	61,1	121,9	100,2
100 až 249	98	33,2	113,0	4,6	188,0	104,4
250 a více	81	247,8	106,5	34,3	248,5	104,1

Tržby za prodej a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot (OKEČ 50) ve stálých cenách se meziročně zvýšily o 2,6 %, z toho ve 4. čtvrtletí o 7,8 %. K poklesu celkových tržeb došlo v podnicích s 250 a více zaměstnanci, ve 4. čtvrtletí činil tento pokles 6,5 %. Průměrná tržba na 1 pracovníka se meziročně zvýšila o 3,4 %, ve 4. čtvrtletí o 8,3 %. Podle údajů Sdružení automobilového průmyslu bylo za rok 2004 prodáno 132 973 ks nových osobních automobilů, z toho bylo 64 500 (48,5 %) vozů značky Škoda. Meziročně klesl prodej nových osobních automobilů o 16 573 kusů, tj. o 11,1 %.

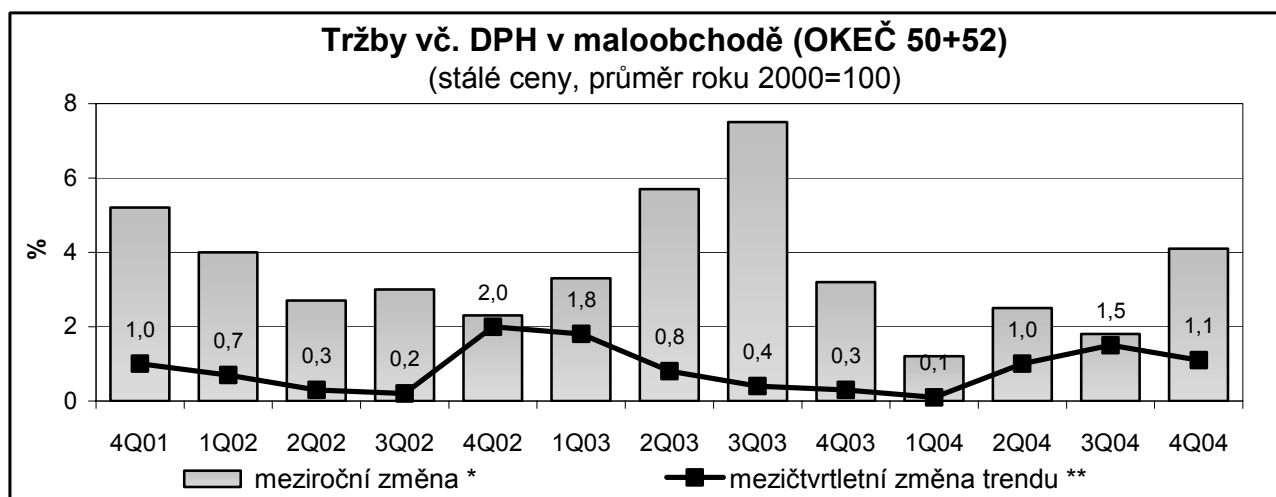
Tržby v maloobchodě (OKEČ 52) ve stálých cenách se meziročně zvýšily o 2,8 % (ve 4. čtvrtletí o 3,5 %). K nárůstu tržeb došlo ve všech velikostních skupinách podniků. Podniky s 250 a více zaměstnanci, které zahrnují i hypermarkety a supermarkety, vykazovaly meziroční růst tržeb po celý rok, nejvíce pak ve 4. čtvrtletí (o 6,8 %). Podniky pod zahraniční kontrolou se na tržbách této velikostní skupiny podílely 74,9 %, jejich tržby se meziročně zvýšily o 10,3 %, produktivita o 6,8 %.

Vývoj tržeb bez DPH v odvětvích maloobchod, ubytování a stravování (výsledky z měsíčního šetření)

Index 2004/2003 ve stálých cenách

Období	Maloobchod vč. obchodu, oprav a údržby motorových vozidel a maloobchodního prodeje pohonných hmot OKEČ 50, 52	v tom		Ubytování a stravování OKEČ 55
		obchod, opravy a údržba motorových vozidel a maloobchodní prodej pohonných hmot OKEČ 50	maloobchod vč. oprav výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost OKEČ 52	
1. čtvrtletí	100,7	97,1	102,3	108,0
2. čtvrtletí	102,6	102,3	102,8	100,5
3. čtvrtletí	102,3	102,3	102,3	91,2
Říjen	102,1	103,7	101,3	91,9
Listopad	108,8	114,5	106,2	92,8
Prosinec	103,8	105,7	103,0	95,2
4. čtvrtletí	104,8	107,8	103,5	93,3
Rok 2004	102,7	102,6	102,8	97,8

(bylo provedeno zpětné zpřesnění dříve publikovaných měsíčních údajů)

*) v grafu jsou uvedeny údaje sezónně neočištěné z měsíčního šetření

**) v grafu jsou uvedeny údaje z měsíčního šetření, každé čtvrtletí se provádí sezónní očištění celé časové řady metodou TRAMO/SEATS, údaje v grafu se zpětně mění

2. Zahraníční cestovní ruch

Počet příjezdů zahraničních návštěvníků do České republiky dle údajů Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie¹⁶ vzrostl ve 4. čtvrtletí roku 2004 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku o 2,2 %. V roce 2004 se počet příjezdů meziročně zvýšil ve všech měsících, s výjimkou hlavní turistické sezóny (červenec až září), takže celkově byla úroveň roku 2003 překročena jen o 1 %. Proti roku 2002 byl počet příjezdů v roce 2004 o 1,7 % nižší. Zvýšil se počet příjezdů návštěvníků ze sousedních států (o 0,9 %) i ze států bez vízové povinnosti (o 1,4 %), ale výrazně klesl počet zahraničních návštěvníků ze států s vízovou povinností (o 7,1 %). Při pohledu na hraniční úseky nejvíce příjezdů bylo realizováno na hraničních přechodech s Německem (podíl na celku více než 51 %). Počet příjezdů cizinců na hraničním úseku se SRN se zvýšil o 6,5 %, na zbylých úsecích s Polskem, Slovenskem a Rakouskem byl zaznamenán pokles (o 8,3 %, 5,8 % a 5,3 %). Silničních přechodů využilo od začátku roku k návštěvě ČR 92,5 % nerezidentů, železničních přechodů 3,2 % a leteckou dopravou přicestovalo 4,3 % všech nerezidentů. Ve srovnání s rokem 2003 došlo k nárůstu příjezdů pouze u letecké dopravy (o 31,7 %), u železniční i silniční dopravy byl zaznamenán v roce 2004 pokles (o 1,2 % resp. 0,1 %). Tento trend lze sledovat již od roku 2001, letecká doprava od té doby vykazuje nárůst o 96,1 %, silniční doprava pak pokles o 8,6 % a železniční o 21,6 %.

V roce 2004 **výjelo do zahraničí** proti předešlému roku o 1,6 % více rezidentů. Ve 4. čtvrtletí byl naopak zaznamenán jejich pokles o 1 %, nejvíce se na něm podílel měsíc listopad, naopak prosinec vykázal růst. S výjimkou úseku státní hranice s Polskem, kde výjezdy rezidentů vzrostly o 7,4 %, došlo v roce 2004 na všech ostatních hraničních úsecích k poklesu výjezdů, nejvíce na úseku s Rakouskem (o 2,9 %). Ve 4. čtvrtletí byl pokles na všech hraničních úsecích (nejvíce s Polskem o 5,2 % a Rakouskem o 4,4 %). Podobně jako u příjezdů pokračoval v roce 2004 dynamický růst počtu výjezdů prostřednictvím letecké dopravy (o 17,5 % ve srovnání s rokem 2003). Mírný nárůst rovněž zaznamenaly i silniční přechody (o 0,9 %), naopak meziroční pokles byl registrován na železnici (o 6,1 %).

Devizové příjmy z cestovního ruchu činily v roce 2004 podle ČNB 107,1 mld. Kč, což bylo o 6,7 mld. Kč (o 6,8 %) více než v roce 2003, z toho ve 4. čtvrtletí dosáhly příjmy 28,5 mld. Kč (růst o 1,9 mld. Kč, tj. o 7,1 %). **Devizové výdaje** na cestovní ruch v roce 2004 dosáhly 58,4 mld. Kč a ve srovnání s rokem 2003 vzrostly o 4 mld. Kč (o 7,4 %). V samotném 4. čtvrtletí výdaje vzrostly o 1,1 mld. Kč (o 7,8 %) a činily 15,2 mld. Kč. Celoroční přínos cestovního ruchu ve výši 48,8 mld. Kč byl ve srovnání s rokem 2003 vyšší o 2,9 mld. Kč.

Zahraníční cestovní ruch v roce 2004

počty osob

Období	Příjezdy zahraničních návštěvníků		Výjezdy občanů ČR do zahraničí	
	tis. osob	index 2004/2003	tis. osob	index 2004/2003
1. pololetí	44 890,4	103,1	20 442,5	104,0
3. čtvrtletí	27 407,8	96,6	11 329,5	100,3
Říjen	8 727,2	103,4	3 305,2	98,4
Listopad	7 385,8	100,6	2 873,2	96,6
Prosinec	7 486,6	102,5	2 789,6	102,3
4. čtvrtletí	23 599,5	102,2	8 968,0	99,0
Rok	95 897,7	101,0	36 650,5	101,6

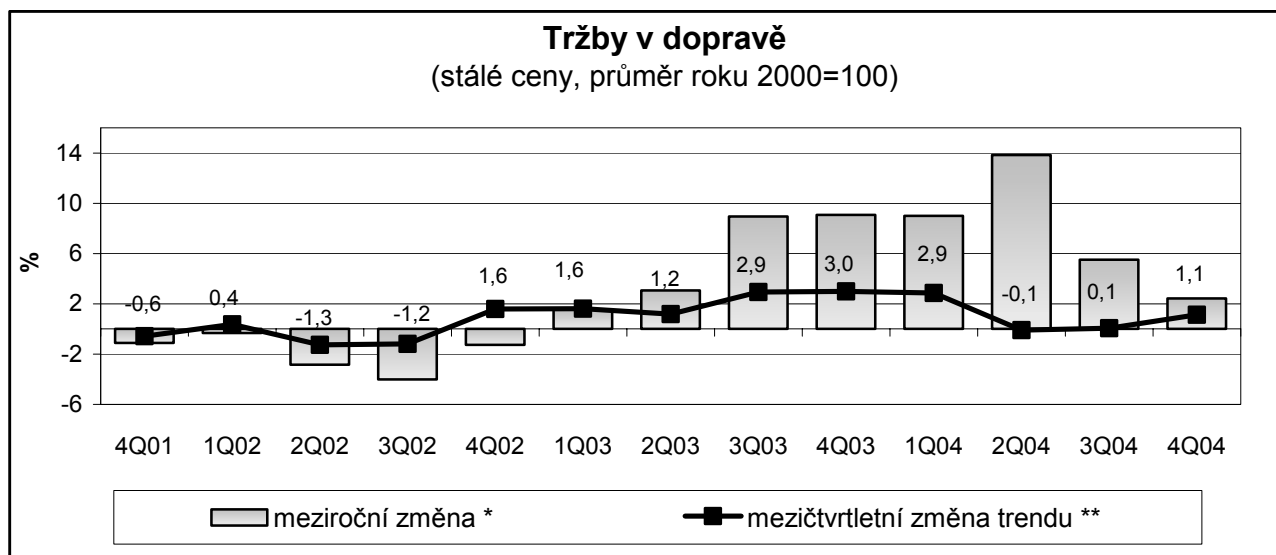
Zdroj: zpracováno z podkladů Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie

¹⁶ Počet příjezdů zahraničních návštěvníků ze sousedních států a z ostatních států bez vízové povinnosti je na silničních a železničních přechodech zjišťován kvalifikovaným odhadem. Za zahraniční návštěvníky ze států s vízovou povinností je uváděn jejich přesný počet. Počet výjezdů občanů ČR do zahraničí je na silničních a železničních hraničních přechodech zjišťován kvalifikovaným odhadem.

3. Doprava a spoje

Doprava

Tržby za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží ve stálých cenách vzrostly v dopravě celkem v roce 2004 meziročně o 7,3 %, přičemž nejvýraznějšího růstu bylo dosaženo ve 2. čtvrtletí, v dalších obdobích růst zpomaloval. Na tomto vývoji se různou měrou podílely pozemní a potrubní doprava a vedlejší a pomocné činnosti v dopravě, jejichž tržby představovaly přes 90 % objemu dopravy. Tržby ve vedlejších a pomocných činnostech v dopravě, které dosáhly celoročně růstu o 9,7 %, vzrostly nejvýrazněji ve 2. čtvrtletí (více než 17 %), v závěru roku jejich vývoj stagnoval. Naopak, tržby v pozemní a potrubní dopravě, které se zvýšily v roce 2004 v porovnání s předchozím rokem o 5,2 %, rostly i v závěru - o 3,6 %. Nejvyššího růstu dosáhla objemově méně významná letecká doprava (roční růst o 13,8 %).

*) v grafu jsou uvedeny údaje sezónně neočištěné z měsíčního šetření

**) v grafu jsou uvedeny údaje z měsíčního šetření, každé čtvrtletí se provádí sezónní očištění celé časové řady metodou TRAMO/SEATS, indexy v grafu se zpětně mění

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přesáhl v roce 2004 230 tisíc osob, meziročně se snížil o 1,0 %. Rozhodující vliv měla pozemní a potrubní doprava, kde pracují více než čtyři pětiny celkového počtu zaměstnanců v dopravě a kde došlo k úbytku zaměstnanců ve všech čtvrtletích, celoročně o 1,4 %. Vedlejší a pomocné činnosti, podílející se na celkové zaměstnanosti více než jednou desetinou, dosáhly meziročního růstu o 0,9 %. Nejvíce vzrostl počet zaměstnanců v letecké dopravě, celoročně o 6,7 %, z toho nejvíce v závěru roku (cca 10 %). **Počet pracovníků** (tj. počet zaměstnanců včetně pracujících majitelů firmy a spolupracujících členů domácnosti) se v dopravě celkem snížil o 0,8 %, zejména vlivem vývoje v pozemní a potrubní dopravě, kde došlo k meziročnímu poklesu pracovníků o 1,2 %. **Průměrná měsíční mzda** v propočtu na jednoho zaměstnance činila v dopravě 17 472 Kč a ve srovnání se stejným obdobím roku 2003 vzrostla o 5,9 %, reálně o 3,0 %. Nejvyšší průměrné měsíční mzdy 38 507 Kč a současně i nejrychlejšího meziročního tempa růstu o 16,6 % bylo dosaženo v letecké dopravě. V pozemní a potrubní dopravě vzrostla průměrná mzda o 4,8 %, ve vedlejších a pomocných činnostech o 6,3 %. Růst tržeb a současně snižování počtu pracovníků vedly k růstu **produktivity práce**, která je daná výší tržeb na 1 pracovníka. Celoročně se produktivita práce v pozemní dopravě zvýšila o 6,5 %, ve vedlejších a pomocných činnostech o 8,8 %. V souladu s vývojem tržeb dosahovala nejvyšší nárůst ve 2. čtvrtletí, dále tempo růstu zpomalovalo, přičemž ve vedlejších a pomocných činnostech vlivem zvýšeného počtu pracovníků produktivita práce v závěru roku zaostala za vývojem roku 2003.

Základní ukazatele v dopravě

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	Index
Celkové tržby v mlrd. Kč b.c. ^{*)}	98,4	108,5	116,5	113,6	114,3	105,5	114,2	102,6	443,4	107,3
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob	230,5	99,2	230,2	99,1	231,0	99,2	228,8	98,7	230,1	99,0
Průměrná měsíční tržba na 1 pracovníka v tis. Kč b.c. ^{*)}	119,6	109,3	142,5	114,5	140,2	106,2	140,7	103,6	181,0	108,2
Průměrná měsíční mzda v Kč	16 255	106,6	17 194	104,9	17 680	105,5	18 766	106,6	17 472	105,9

*) meziroční indexy tržeb celkem a tržeb na 1 pracovníka jsou ve stálých cenách roku 2000

V průběhu celého roku rostly nejrychleji tržby v běžných cenách ve středně velkých podnicích, které se však na tržbách dopravy celkem podílely pouze 7,4 %. V podílově nejvýznamnějších velkých podnicích s 250 a více zaměstnanci se tržby zvýšily nejvíce, nejrychleji rostly ve vedlejších a pomocných činnostech, naopak nejpomaleji v pozemní a potrubní dopravě. (o 25,7 %, resp. 1,8 %). Počet zaměstnanců v těchto podnicích klesl o 2,9 %, přesto stále představoval přes 60 % zaměstnanosti v dopravě. Meziroční vývoj v podrobných velikostních skupinách je však často ovlivněn přesuny konkrétních významných podniků z jedné velikostní skupiny do druhé, což je třeba při analýze brát také v úvahu.

Vývoj vybraných ukazatelů v dopravě podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby celkem (běžné ceny)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč	index ¹⁾	podíl v %	v tis. fyz. os.	index	podíl v %	v Kč	index
Doprava celkem	46 099	443,4	107,3	100,0	230,1	99,0	100,0	17 472	105,9
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	45 909	203,1	106,5	45,8	75,3	102,1	32,8	13 596	105,1
100 až 249	104	33,0	111,5	7,4	16,0	102,6	6,9	16 792	103,0
250 a více	86	207,3	107,5	46,8	138,8	97,1	60,3	19 656	107,0
z toho 500 a více	29	175,0	103,1	39,5	118,8	95,9	51,6	19 984	106,7
Podniky se 100 a více zaměst. pod zahraniční kontrolou	27	.	.	.	9,0	96,5	3,9	22 222	107,9

¹⁾ meziroční indexy tržeb celkem jsou ve stálých cenách roku 2000

Výkony a výkonová spotřeba v roce 2004 v dopravě celkem vzrostly meziročně o 8,3 % resp. 8,6 %. Příznivý vývoj **přidané hodnoty** (růst o 7,6 %) začal již v roce 2003 a ve sledovaném roce byl ovlivněn především pozemní dopravou a vedlejšími a pomocnými činnostmi v dopravě (růst o 5,9 % a 5,3 %), přičemž v průběhu roku se vyvíjela u obou hlavních dopravních oborů téměř shodně. Zatímco z počátku roku dosahoval přírůstek přes 10 %, postupně klesal, až ve 4. čtvrtletí zaostal za dynamikou roku 2003 ve vedlejších a pomocných činnostech zhruba o 2 %.

Podniky se 100 a více zaměstnanci vytvořily v roce 2004 **hospodářský výsledek** ve výši 14,6 mld. Kč. Z celkového počtu bylo 149 podniků ziskových se ziskem 16,7 mld. Kč a 41 neziskových se ztrátou 2,1 mld. Kč. Na meziročním růstu hospodářského výsledku se podílela zejména pozemní doprava, dále potrubní doprava.

Nákladní přepravní činnost v odvětví dopravy měla v roce 2004 zásluhou silniční a potrubní dopravy rostoucí tendenci. V tvorbě tunokilometrových výkonů, vyjma potrubní dopravy, ani jedna z doprav nedosáhla úrovně roku 2003.

Vývoj nákladní dopravy v roce 2004¹⁾

Obor dopravy		Přeprava			Výkony		
		mil. tun	struktura v %	index 2004/2003	mld. Tkm	struktura v %	index 2004/2003
Nákladní doprava celkem		563,5	100,0	102,2	63,2	100,0	97,5
v tom:	železniční	88,3	15,7	94,7	15,0	23,7	94,3
	silniční	466,0	82,7	104,0	46,0	72,8	98,8
	vnitrozem. vodní	1,0	0,2	78,0	0,3	0,5	60,1
	potrubní (ropa)	8,2	1,4	102,6	1,9	3,0	104,5

¹⁾ předběžné údaje

V **železniční nákladní dopravě** se v roce 2004 snížil jak objem přepraveného zboží (pokles o 5,3 %), tak i přepravních výkonů (pokles o 5,7 %). **Vnitrostátní železniční dopravou** bylo celkem přepraveno 39,4 mil. tun zboží. Přestože ve 2. a 3. čtvrtletí byl zaznamenán nárůst o 2,5 % a 7,7 %, ztráty z 1. čtvrtletí (pokles o 17,5 %) a 4. čtvrtletí (pokles o 5,4 %) byly tak velké, že celkově došlo k poklesu o 3,5 %. Přepravních výkonů bylo vyprodukováno o 7,3 % méně. Na tomto poklesu se nejvíce podílelo 1. a 4. čtvrtletí (pokles o 16,2 %, resp. o 11,3 %). Ve 3. čtvrtletí byl zaznamenán meziroční pokles o 3,0 % a ve 2. čtvrtletí mírný nárůst o 0,5 %. Ve skladbě zboží nejvíce poklesla přeprava dřeva a výrobků ze dřeva, chemických výrobků, tekutých a plyných paliv, písku, štěrku, štěrkopísku a drtě. V **mezinárodní přepravě** zboží byl pokles zaznamenán ve všech čtvrtletích roku 2004. V 1. čtvrtletí o 5,8 %, ve 2. čtvrtletí o 3,6 %, ve 3. čtvrtletí o 1,1 % a ve 4. čtvrtletí o 15,1 %. Celkový pokles přepravních výkonů o 4,3 % ovlivnily velmi slabé výsledky ve 4. a 3. čtvrtletí (snížení o 11,3 %, resp. o 11,0 %), ve 2. čtvrtletí byl zaznamenán 1,0 % pokles. V 1. čtvrtletí 2004 bylo vyprodukováno o 8,7 % tkm více jak ve stejném období roku 2003. Pokles přepraveného zboží se snížil hlavně u potravin a zemědělských výrobků, paliva pro dieslové motory, benzínu, dřeva a výrobků ze dřeva.

V **silniční nákladní dopravě** bylo v roce 2004 přepraveno celkem 466,0 mil tun zboží (meziroční nárůst o 4,0 %, v tom bylo vnitrostátní dopravou přepraveno 428,2 mil. tun zboží (nárůst o 4,1 %) a mezinárodní dopravou 37,8 mil. tun zboží (nárůst o 3,2 %). Patrný nárůst přepraveného zboží u vnitrostátní přepravy byl zaznamenán u olejnin, rostlinných a živočišných olejů a tuků, ostatní chemické výroby, farmaceutických výrobků, ropných produktů a plynů. U mezinárodní přepravy to byly neželezné rudy, neželezné kovy, neželezný šrot, papírenské výrobky, papírovina a papírový odpad, přírodní a chemická hnojiva. Z hlediska způsobu provozování dopravy bylo přepraveno 173,8 mil. tun zboží na vlastní účet (pokles o 5,1 %) a 292,2 mil tun zboží na cizí účet (nárůst o 10,4 %).

Celkové snížení přepravních výkonů o 1,2 % bylo zapříčiněno slabými výsledky v 1. čtvrtletí (pokles o 11,3 %), které v současné době patří k výkonově nejslabšímu od roku 1997. První čtvrtletí ovlivnilo též celkové výsledky u vnitrostátní přepravy, kde celkově došlo k poklesu o 7,7 %. Naopak u mezinárodní dopravy díky velmi dobrým výsledkům ve 2. a 4. čtvrtletí (nárůst o 11,1 %, resp. 10,5 %), došlo k celkovému nárůstu o 2,7 % tunových kilometrů. V členění přepravních výkonů podle způsobu provozování dopravy bylo na vlastní účet vyprodukováno 8,6 mld. tkm (růst o 15,4 %), narozdíl od přepravních výkonů na cizí účet, kde došlo k poklesu tunových kilometrů o 4,3 %.

Vývoj osobní dopravy v roce 2004¹⁾

Obor dopravy		Přeprava			Výkony		
		mil. osob	struktura v %	index 2004/2003	mld. oskm	struktura v %	index 2004/2003
Osobní doprava celkem		589,0	100,0	99,0	20,6	100,0	97,6
v tom:	železniční	180,9	30,7	103,8	6,6	32,0	101,1
	silniční	403,7	68,5	97,2	7,7	37,4	81,9
	letecká ²⁾	4,4	0,8	120,1	6,3	30,6	121,4

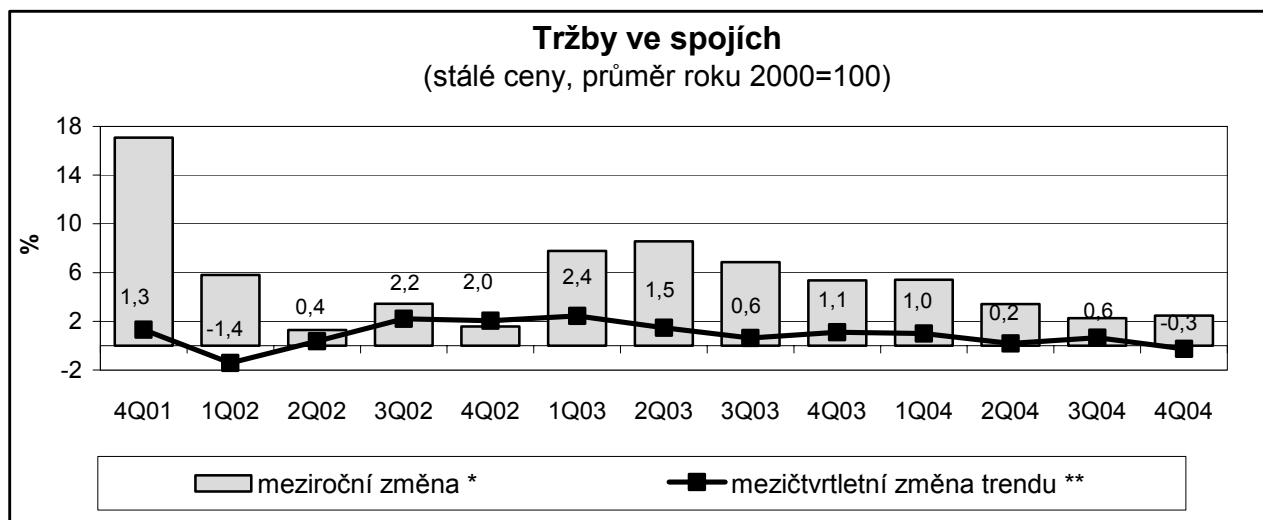
¹⁾ předběžné údaje

²⁾ pouze ČSA

Veřejnou osobní dopravu (bez MHD) v roce 2004 využilo 589,0 cestujících, což bylo o 1,0 % méně než v roce 2003. Tento celkový pokles byl zapříčiněn hlavně poklesem **osobní silniční dopravy**, kde neustálý růst individuální dopravy z převážné většiny ovlivňuje pokles přepravených osob (pokles o 2,8 %) i přepravních výkonů (pokles o 18,1 %). **Železniční osobní dopravou** bylo ve sledovaném období přepraveno 180,9 mil. osob (zvýšení o 3,8 %). Nejvíce osob využilo přepravu po železnici v 1. a 2. čtvrtletí (růst o 6,1 %, resp. 4,9 %). Ve 4. čtvrtletí byl zaznamenán meziroční růst o 3,3 % přepravených osob a 3. čtvrtletí zůstalo na úrovni roku 2003 (zvýšení o 0,9 %). Přestože tarifní přepravní výkony ve 3. a 4. čtvrtletí poklesly o 1,5 % a 0,3 %, dobré výsledky z 2. čtvrtletí (růst o 1,5 %) a hlavně z 1. čtvrtletí (růst o 4,8 %) zajistily celkový růst o 1,1 osobových kilometrů. V **letecké dopravě** i nadále pokračoval růst nejen v počtu přepravených osob (o 20,1 %), ale přepravních výkonů (o 21,4 %). Též vzrostl tranzitní letecký provoz, který v České republice vzrostl nejrychleji ze 34 členských zemí EU. Důvodem zájmu o lety přes ČR je kvalitní nabídka letových služeb za přijatelnou cenu, ta je druhá nejnižší v Evropě.

Spoje

Tržby za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží ve spojih dosáhly ve stálých cenách v roce 2004 158,9 mld. Kč, z toho rozhodující část 141,3 mld. Kč byla vytvořena telekomunikacemi a pouze 17,6 mld. Kč poštovními a kurýrními činnostmi. Ve stálých cenách vzrostly tržby ve spojih meziročně o 3,3 % při postupném zpomalování růstu v telekomunikacích. Spoje jsou odvětvím, kde dominují velké podniky s 250 a více zaměstnanci, které se na celkových tržbách podílely téměř 90 %.

*) v grafu jsou uvedeny údaje sezónně neочиštěné z měsíčního šetření

**) v grafu jsou uvedeny údaje z měsíčního šetření, každé čtvrtletí se provádí sezónní očištění celé časové řady metodou TRAMO/SEATS, indexy v grafu se zpětně mění

Průměrný evidenční počet zaměstnanců se ve srovnání s rokem 2003 snížil o 4,7 %. Úbytek o 5,3 % byl zaznamenán v podnicích se 100 a více zaměstnanci, které se na celkové zaměstnanosti podílely přes 93 %. Z meziročního snížení zaměstnanců v této velikostní skupině o téměř 3,5 tis. připadlo na telekomunikace přes 2,7 tis. **Průměrná měsíční mzda** v podnicích všech velikostních skupin dosáhla 21 391 Kč při zvýšení o 5,2 %, reálně o 2,4 %. V podnicích se 100 a více zaměstnanci vzrostla o 5,0 % při průměrné výši 21 198 Kč, přičemž v poštovních a kurýrních činnostech, kde dosahovala 14 284 Kč, se meziročně zvýšila o 6,0 % a v telekomunikacích při výši 36 399 Kč o 9,2 %. **Produktivita práce**, daná výší tržeb na pracovníka, vzrostla ve spojích meziročně o 8,4 %, přičemž v průběhu roku vykazovala zpomalující růst.

Základní ukazatele ve spojích

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	Index
Celkové tržby v mld. Kč b.c. ^{*)}	35,6	105,4	36,3	103,4	35,5	102,3	38,3	102,5	145,7	103,3
Průměrný evid.počet zaměstn. v tis.fyz.osob	65,9	95,5	64,9	95,0	64,9	94,2	64,3	96,3	65,0	95,3
Průměrná měsíční tržba na 1 pracovníka v tis. Kč b.c. ^{*)}	178,0	110,3	184,7	108,8	180,7	108,5	196,5	106,4	184,9	108,4
Průměrná měsíční mzda v Kč	20 242	107,0	21 293	106,0	21 382	102,0	22 676	106,1	21 391	105,2

*) meziroční indexy tržeb celkem a tržeb na 1 pracovníka jsou ve stálých cenách roku 2000

Výkony ve spojích dosáhly v roce 2004 výše 135,6 mld. Kč při růstu o 2,6 % a **výkonová spotřeba** 57,7 mld. Kč při růstu o 8,0 %. **Účetní přidaná hodnota** ve výši 77,9 mld. Kč klesla o 1,4 %. Přidaná hodnota v podnicích se 100 a více zaměstnanci dosáhla hodnoty 75,0 mld. Kč, přičemž byla vytvořena přes 80 % podniky v odvětví telekomunikací. Výkony dosáhly v této velikostní skupině 130,6 mld. Kč a výkonová spotřeba 55,6 mld. Kč, ovšem při zcela odlišném vývoji v oborech spojů. Zatímco v poštovních a doručovatelských činnostech rostly výkony o 6,8 % a výkonová spotřeba o 14,0 %, v telekomunikacích byl vývoj obou ukazatelů mírnější: o 1,6 % resp. o 6,9 %, ovšem při podstatně vyšších objemech. Přidaná hodnota v podnicích se 100 a více zaměstnanci v poštovních službách vzrostla meziročně o 3,9 %, v telekomunikacích klesla o 2,4 %, přičemž nejvíce ve 3. čtvrtletí, o 4,7 %.

Vývoj vybraných ukazatelů ve spojích podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby celkem (běžné ceny)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč	index ¹⁾	podíl v %	v tis. fyz. os.	index	podíl v %	v Kč	index
Spoje celkem	854	145,8	103,3	100,0	65,0	95,3	100,0	21 391	105,2
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	833	9,2	110,3	6,3	2,6	111,5	3,9	26 188	108,3
100 až 249	9	5,5	110,2	3,8	1,6	103,7	2,5	37 250	102,1
250 a více	12	131,1	102,6	89,9	60,8	94,5	93,6	20 765	104,9
z toho 500 a více	7	121,7	102,0	83,5	59,2	94,5	91,0	20 132	104,8
Podniky se 100 a více zaměst. pod zahraniční kontrolou	12	.	.	.	7,9	89,4	12,2	33 781	111,8

¹⁾ meziroční indexy tržeb celkem jsou ve stálých cenách roku 2000

Podniky se 100 a více zaměstnanci vytvořily v roce 2004 **hospodářský výsledek** ve výši 22,3 mld. Kč. Z celkového počtu bylo 16 podniků ziskových se ziskem 23,4 mld. Kč a 5 neziskových se ztrátou téměř 0,1 mld. Kč, přičemž přes 96 % zisku bylo dosaženo v telekomunikacích. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2003 hospodářský výsledek v telekomunikacích stoupl o více než 27 %, nejvýrazněji ve 4. čtvrtletí, naopak v poštovních a kurýrních službách meziročně poklesl o 30 %.

4. Peněžnictví a pojišťovnictví

Souhrnný hospodářský výsledek (před zdaněním) za rok 2004 dosažený institucemi v odvětví finančního zprostředkování (bez ČNB) se v porovnání se stejným obdobím předchozího roku zvýšil o 27,2 %. Na tomto meziročním nárůstu hospodářského výsledku se podílely všechny skupiny institucí působící v tomto sektoru. Nejvýraznější byl meziroční nárůst u pojišťoven a u investičních společností a fondů.

Výsledek hospodaření před zdaněním v peněžnictví a pojišťovnictví

v mil. Kč

Období	Celkem	v tom				
		banky a spořitelny	pojišťovny	penzijní fondy	nebankovní peněžní instituce	z toho investiční společnosti a fondy
1.čtvrtletí 2003	10 902	6 660	1 619	568	2 055	812
2.čtvrtletí 2003	17 481	12 296	1 485	1 001	2 699	1 037
3.čtvrtletí 2003	20 404	9 798	2 070	370	8 166	-178
4.čtvrtletí 2003	14 469	12 585	546	423	915	615
Rok 2003	63 256	41 339	5 720	2 361	13 836	2 287
1.čtvrtletí 2004	20 708	10 638	5 288	520	4 262	1 751
2. čtvrtletí 2004	17 509	11 045	1 678	732	4 054	746
3. čtvrtletí 2004	17 862	10 056	3 989	947	2 870	552
4. čtvrtletí 2004	24 352	13 360	3 085	1 252	6 655	667
Rok 2004	80 431	45 099	14 040	3 451	17 841	3 716
Index 2004/2003	127,2	109,1	245,5	146,2	128,9	162,5

V odvětví finančního zprostředkování stále pokračuje pokles **počtu zaměstnanců** při současném růstu jejich průměrné mzdy (s výjimkou finančních leasingových společností, kde počet zaměstnanců vzrostl o 4,0 %). Celkově ve finančním zprostředkování meziročně poklesl přepočtený počet zaměstnanců o 2,8 % (1 748 osob) a průměrná mzda vzrostla o 6,8 % (2 288 Kč). Relativně výraznější úspory počtu zaměstnanců (o 31,2 %) bylo dosaženo v investičních společnostech a fondech, nejvyšší nárůst průměrné mzdy vykázaly penzijní fondy (o 18,8 %).

V agregaci peněžních institucí pracovalo v roce 2004 v průměru 45 442 zaměstnanců (přepočtený počet na plně zaměstnané), což je o 2,8 % méně než v roce 2003. **Průměrná mzda** vzrostla o 5,7 % na hodnotu 37,4 tis. Kč. V agregaci pojišťoven a penzijních fondů průměrný počet zaměstnanců (15 363 osob v roce 2004) meziročně poklesl (2,7 %) a průměrná mzda vzrostla o 11,0 % na 31,0 tis. Kč.

Bankovní peněžní instituce (OKEČ 65.12 - banky, spořitelny **bez ČNB**) realizovaly za rok 2004 celkové výnosy ve výši 175,2 mld. Kč, z toho finanční výnosy tvořily 142,5 mld. Kč. Z celkového objemu nákladů komerčních bank a spořitelny ve výši 141,1 mld. Kč připadalo na finanční náklady 50,1 mld. Kč.

Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí je oproti rozdílu celkových výnosů a celkových nákladů vyšší o zisk z vybraných finančních operací (jde např. o operace devizové, derivátové nebo o obchody s cennými papíry), u kterých nejsou podle nové metodiky od roku 2002 sledovány výnosy a náklady avšak jsou sledovány výsledkově, tj. jako zisk nebo ztráta z těchto finančních operací.

V roce 2004 činil rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů 34,1 mld. Kč a zisky z vybraných finančních operací 11,0 mld. Kč. Bankovní peněžní instituce tak dosáhly 45,1 mld. Kč hospodářského výsledku před zdaněním, což znamenalo meziroční nárůst o 9,1 %.

Banky v roce 2004 vydělávaly nejen na úrocích ze spotřebitelských a hypotečních úvěrů, ale u některých bankovních ústavů i na pokračujícím trendu zvyšování poplatků za bankovní služby, tj. především poplatky za základní služby, výběr z bankomatů, za vedení účtu nebo poplatky za transakce prostřednictvím přímého bankovníctví.

Výnosové úroky tvořily v 1. až 4. čtvrtletí 2004 částku 103,1 mld. Kč, **nákladové úroky** 43,3 mld. Kč. Výnosové úroky se meziročně zvýšily o 2,3 % a nákladové úroky se snížily o 7,9 %. Takto výrazný pokles je způsoben především pokračujícím snižováním tržních úrokových měr. Úroková marže komerčních bank stoupla ze 53,8 mld. Kč na 59,8 mld. Kč.

Pojišťovny (OKEČ 66.01 a 66.03) dosáhly za rok 2004 14,0 mld Kč hrubého zisku, což bylo o 145,5 % více než v roce 2003. Celkové výnosy pojišťoven se meziročně snížily o 3,0 %, celkové náklady o 5,3 %.

Pojistný trh si i v roce 2004 udržel vysoké tempo růstu především zásluhou životního pojištění, které se stává pro občany stále zajímavějším, a to i díky daňovým úlevám a snaze lidí zabezpečit se na stáří, ale i solidnímu výnosu.

Předepsané hrubé pojistné představovalo v roce 2004 částku 112,3 mld. Kč. Pojistné náhrady byly vyplaceny ve výši 58,3 mld. Kč. Celkové náklady na pojištění plnění se meziročně snížily o 2,8 %, výše předepsaného pojistného pak vzrostla o 6,3 %. Rezervy životního a důchodového pojištění od počátku roku k 31.12.2004 vzrostly o 11,9 mld. Kč.

Penzijní fondy (OKEČ 66.02) zaznamenaly ve sledovaném období trvale zvýšený zájem o produkt penzijního připojištění. V roce 2004 jejich celkový hrubý zisk dosáhl 3,5 mld. Kč, v meziročním porovnání vzrostl o 46,2 %. K růstu hrubého zisku napomohla stabilizace výnosů dlouhodobých tuzemských dluhopisů.

Rezervy důchodového pojištění vzrostly od počátku roku do konce prosince o 17,0 mld. Kč. Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (bez státního příspěvku) představovaly 19,4 mld. Kč, což je o 12,8 % více než v roce 2003. Dávky penzijního připojištění byly vyplaceny ve výši 7,4 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 1,1 %.

Počet účastníků penzijního připojištění (měřeno počtem aktivních platných smluv) k 31.12.2004 dosáhl 2 955 703 osob, což znamená meziroční nárůst o 241 634 osob, tj. o 8,9 %. Z uvedeného počtu účastníků penzijního připojištění byl 2 886 150 osobám připisován státní příspěvek (zvýšení o 11 %), a 7 075 osob pobíralo penzi (pokles o 12,1 %).

Nebankovní peněžní instituce (OKEČ 65.2 a 67) vykázaly za sledované období hospodářský výsledek ve výši 17,8 mld. Kč, což ve srovnání s rokem 2003 znamenalo růst o 28,9 %.

Investiční společnosti a fondy (OKEČ 65.2, ISEKTOR 123*) nadále pokračovaly v růstovém trendu. Zisk, generovaný tímto segmentem trhu, dosáhl za sledované období 3,7 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem jde tak o 62,5% nárůst. Ten byl nepochybně výsledkem jak příznivých podmínek trhu, tak i interních faktorů jednotlivých subjektů, které dále úspěšně pokračovaly při snižování své nákladové náročnosti - náklady ve srovnání se shodným obdobím minulého roku poklesly o téměř 24 %, což vyjádřeno v absolutních číslech odpovídá částce 2,3 mld. Kč. Celkové výnosy poklesly o 7,1 % na konečnou hodnotu 10,9 mld. Kč.

Finanční leasingové společnosti (OKEČ 65.21) vykázaly za sledované období zisk 6,2 mld. Kč a jednalo se tak o 49,2% nárůst. Bylo dosaženo výnosů v celkové výši 129,1 mld. Kč (meziroční růst o 1,1 %) a nákladů ve výši 122,8 mld. Kč (meziroční pokles o 0,5 %). Přijaté splátky z finančního leasingu přispívaly k celkovým výnosům částkou 104,4 mld. Kč, což bylo o 2,2 % více, než v předchozím roce.

Zdravotní pojišťovny (OKEČ 75.30, institucionální subsektor 1314) byly do této kapitoly zařazeny, přestože nejde o instituce poskytující v převážné míře tržní služby. V celé části se jedná o **předběžné výsledky**, které mohou být následně korigovány.

Vybrané ukazatele finančního hospodaření zdravotních pojišťoven

v mil. Kč

Ukazatel	Rok 2003	Rok 2004	Index 2004/2003
Počet aktivních jednotek	9	9	100,0
Předepsané pojistné v mil. Kč	114 945	123 443	107,4
Náklady celkem v mil. Kč	152 552	164 394	107,8
z toho: náklady na zdravotní péči v mil. Kč	145 052	155 553	107,2
mzdy (bez OON) v mil. Kč	1 799	1 878	104,4

V roce 2004 bylo ve zdravotních pojišťovnách zaměstnáno celkem 7 104 osob (přepočtené počty), což je o 0,2 % více než v roce 2003 (7 093 osob). **Průměrná měsíční mzda** (propočtená z mezd bez ostatních osobních nákladů a přepočteného počtu zaměstnanců) vzrostla z částky 21 138 Kč za rok 2003 na 22 028 Kč za rok 2004, tj. nárůst o 4,2 %.

Předepsané pojistné (předpis bez plateb pojistného státem včetně smluvního pojištění), které představuje rozhodující část celkových výnosů zdravotních pojišťoven, dosáhlo ve sledovaném období 123,4 mld. Kč a meziročně tak vzrostlo o 8,5 mld. Kč, tj. o 7,4 %. K tomu je třeba doplnit, že předepsané pojistné zjišťované na bázi předpisu nevyjadřuje skutečné příjmy inkasované zdravotními pojišťovnami, které jsou nižší o nezaplacené pojistné.

Skutečné příjmy zdravotních pojišťoven, tj. výběr pojistného včetně platby státu za pojištěnce, za které je plátcem pojistného stát, dosáhly za rok 2004 celkem 154,9 mld. Kč, což znamenalo v porovnání s rokem 2003, kdy činily 143,8 mld. Kč, nárůst o 7,7 % (zdroj Ministerstvo zdravotnictví ČR z výsledků 1. - 12. přerozdělování pojistného na všeobecné zdravotní pojištění v letech 2004 a 2003). Vzhledem k tomu, že v obou sledovaných kalendářních letech došlo ke změně frekvence platby státu za státní pojištěnce (jedná se o návratnou finanční výpomoc, tzv. „předsunutou platbu“ ze státního rozpočtu ve smyslu § 12, odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která byla vždy v daném kalendářním roce splacena), nebyla touto skutečností ovlivněna meziroční srovnatelnost příjmů. Srovnatelnost však byla ovlivněna mimořádnými příjmy z dlužného pojistného ve výši 1,5 mld. Kč, které v roce 2004 na rozdíl od roku 2003 plynuly do systému veřejného zdravotního pojištění z prostředků České konsolidační agentury. Bez poskytnutí těchto mimořádných zdrojů by příjmy z výběru pojistného včetně platby státu vzrostly meziročně o 6,7 %.

Z **celkových nákladů** zdravotních pojišťoven (náklady a výdaje zjištěné nákladovou metodou z příslušných fondů zdravotních pojišťoven) za rok 2004 připadalo 94,6 % na **náklady** vynaložené na **zdravotní péči**, které se v porovnání se stejným obdobím roku 2003 zvýšily o 7,2 %.

Náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči

v mil. Kč

Ukazatel	Rok 2003		Rok 2004		Index 2004/2003
	skutečnost	podíl v %	skutečnost	podíl v %	
Náklady na zdravotní péči celkem	145 052	100,0	155 553	100,0	107,2
v tom: ambulantní péče praktických lékařů	7 454	5,1	7 462	4,8	100,1
ambulantní péče ostatních specialistů	18 418	12,7	20 226	13,0	109,8
ústavní péče	67 958	46,9	72 221	46,4	106,3
stomatologická péče	8 149	5,6	8 543	5,5	104,8
léky a zdravotnické prostředky	36 270	25,0	39 998	25,7	110,3
ostatní ¹⁾	6 803	4,7	7 102	4,6	104,4

1) Zahnují náklady na lázeňskou péči, léčení v zahraničí, vůči Centru mezinárodních úhrad, na dopravu, záchrannou zdravotnickou službu, péči v ozdravovnách a ostatní nespecifikované náklady na zdravotní péči.

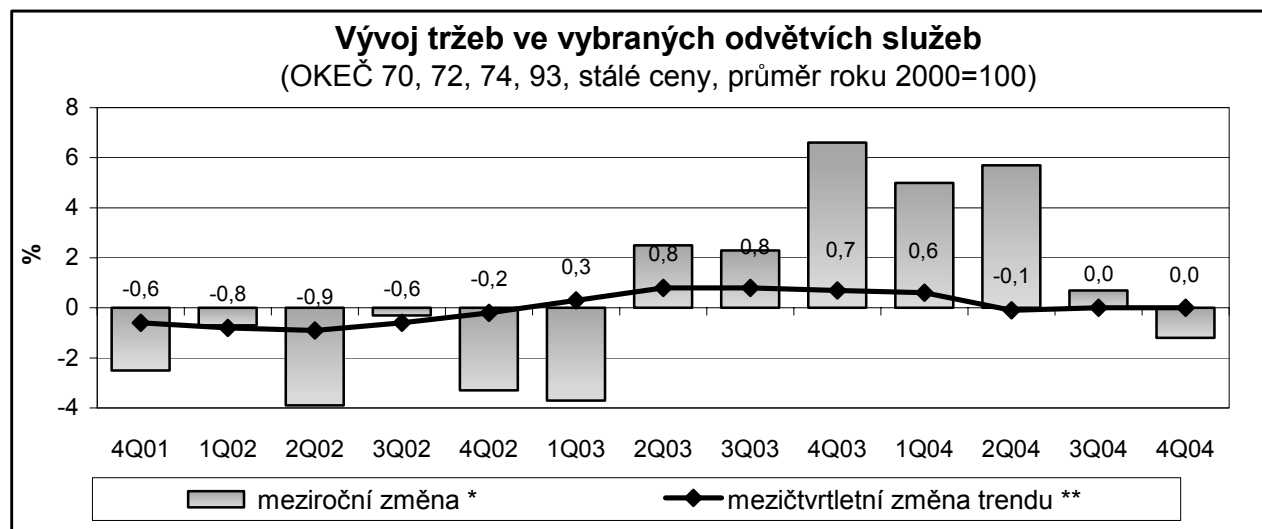
5. Ostatní tržní služby

Za rok 2004 dosáhly **celkové tržby** v běžných cenách 691,4 mld Kč, meziročně vzrostly ve stálých cenách o 2,5 %. V mezipodnikových službách se tržby zvýšily o 2,8 %, v odvětvích orientovaných na poskytování služeb převážně obyvatelstvu o 0,9 %.

V první polovině roku 2004 se tržby meziročně zvyšovaly poměrně významně (v 1. čtvrtletí o 5,5 %, ve 2. čtvrtletí o 6,1 %), ve 3. čtvrtletí se růst výrazně zpomalil (na 0,6 %). V samotném 4. čtvrtletí již tržby reálně nedosáhly úrovně předchozího roku, což bylo částečně způsobeno vysokou srovnávací základnou. V mezipodnikových službách byl nejvyšší meziroční růst (7,1 %) dosažen ve 2. čtvrtletí, ke konci roku však převládla tendence k poklesu (o 0,2 %). Služby převážně pro obyvatelstvo zaznamenaly nejvyšší růst v 1. čtvrtletí (o 6,7 %), od 2. čtvrtletí se růst postupně zpomaloval, ve 4. čtvrtletí se také v těchto činnostech tržby meziročně snížily (o 5,0 %).

V **mezipodnikových službách** se v roce 2004 nejvíce zvýšily tržby v podnicích zabývajících se likvidací odpadů (o 11 %, v samotném 4. čtvrtletí o 11,4 %). Růst byl zaznamenán také v oblasti nemovitostí (o 2,7 %). Tržby za objemově nejvýznamnější odvětví nazývané **ostatní podnikatelské činnosti** v roce 2004 meziročně vzrostly o 3,0 %, (ve 4. čtvrtletí o 2,3 %), přičemž nejvíce se zvýšil objem tržeb v oblasti zprostředkování pracovních sil, právních a daňových služeb a účetního poradenství (o 4,9 %), v inženýrských a architektonických službách (o 5 %). V činnostech v oblasti výpočetní techniky tržby klesly v roce 2004 o 0,5 %. Zatímco v první polovině roku tržby rostly, ve 2. polovině roku se růstová tendence změnila na pokles, a to především díky vysoké srovnávací základně na konci roku 2003, která byla ovlivněna připravovaným zvýšením sazby DPH.

Ve **službách převážně pro obyvatelstvo** zaznamenaly za celý rok 2004 meziroční růst pouze odvětví školství a zdravotnictví. Zvýšení tržeb ve zdravotnictví (o 8,8 %) bylo do značné míry ovlivněno přeřazením několika velkých zdravotnických zařízení ze sektoru vlády do sektoru nefinančních podniků a korporací. S výjimkou 1. čtvrtletí vykazovaly pokles tržeb podniky v odvětví rekreačních, sportovních a kulturních činností. Výrazně nižší tržby než v roce 2003 vykázaly podniky v odvětví tzv. ostatních činností (převážně osobního charakteru), což bylo částečně ovlivněno zdražením služeb v návaznosti na zvýšení sazby DPH.

*) v grafu jsou uvedeny údaje sezónně neočištěné z měsíčního šetření

**) v grafu jsou uvedeny údaje z měsíčního šetření, každé čtvrtletí se provádí sezónní očištění celé časové řady metodou TRAMO/SEATS, údaje v grafu se zpětně mění

Počet pracovníků v roce 2004 dosáhl 637,6 tisíc, v porovnání s rokem 2003 se zvýšil o 17,2 tisíce osob (o 2,8 %). Z celkového počtu pracovníků bylo 429,6 tisíc (67,4 %) **zaměstnanců**. Počet zaměstnanců rostl rychleji (4,2 %) než celkový počet pracovníků. Téměř polovina osob (celkem 317,5 tisíc) pracovala v odvětví ostatních podnikatelských činností (z toho bylo 203,4 tisíc zaměstnanců), kde se proti roku 2003 počet pracovníků zvýšil o 1,6 %, počet zaměstnanců o 2,5 %. Méně osob než v roce 2003 pracovalo pouze ve školství, v rekreačních, kulturních a sportovních činnostech a v ostatních činnostech. **Průměrná měsíční nominální mzda** v propočtu na fyzické osoby byla 16 945 Kč a ve srovnání s rokem 2003 vzrostla o 5,7 %, v samotném 4. čtvrtletí o 5,4 %. Nejrychleji rostla průměrná mzda v odvětví zdravotnictví a v odvětví odstraňování odpadů a odpadních vod. Průměrné výdělky zaměstnanců v různých oblastech činností byly velmi diferencované. Nejvyšší průměrné mzdy – 33 362 Kč – měli v roce 2004 zaměstnanci v odvětví výpočetní techniky. Naopak nejnižší mzdu, v průměru pouze 9 261 Kč, vydělávali zaměstnanci v odvětví ostatních činností (převážně osobních služeb).

Průměrná měsíční tržba na 1 pracovníka ve stálých cenách v roce 2004 byla o 0,3 % nižší než v roce 2003. V samotném 4. čtvrtletí klesla proti roku 2003 o 4,1 %, pokles nastal již ve 3. čtvrtletí (o 2,4 %). Nejvyšší byl tento ukazatel v odvětví pronájmu strojů a přístrojů, rekreačních, sportovních a kulturních činností a v činnostech v oblasti výpočetní techniky, nejnižší ve školství a v ostatních činnostech.

Základní ukazatele v odvětví tržních služeb

	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí		Rok 2004	
	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	index	skutečnost	Index
Celkové tržby v mld. Kč v b. c.	149,2	105,5 ¹⁾	174,6	106,1 ¹⁾	158,8	100,6 ¹⁾	208,8	98,9 ¹⁾	691,4	102,5 ¹⁾
Průměrný evidenční počet zaměstnanců v tis.fyz.osob	424,7	103,6	428,3	103,6	431,6	104,7	433,7	104,7	429,6	104,2
Produktivita práce ²⁾	78,4	103,1 ¹⁾	91,4	103,6 ¹⁾	83,0	97,6 ¹⁾	108,5	95,9 ¹⁾	90,4	99,7 ¹⁾
Průměrná měsíční mzda v Kč	15 835	105,9	16 600	105,7	16 572	105,7	18 743	105,4	16 945	105,7

¹⁾ indexy tržeb celkem a tržeb na 1 pracovníka jsou ve stálých cenách roku 2000

²⁾ průměrná měsíční tržba na 1 pracovníka v tis. Kč v b.c.

Výkony podniků v ostatních tržních službách dosáhly za rok 2004 v běžných cenách 632,5 mld. Kč a proti roku 2003 vzrostly o 6,8 %. **Výkonová spotřeba** vzrostla o 7,8 % na 369,7 mld. Kč a **účetní přidaná hodnota** vzrostla o 5,3 % na 262,8 mld. Kč., přičemž růst přidané hodnoty byl vyšší ve službách pro obyvatelstvo než ve službách pro podniky.

Z hlediska **velikosti podnikatelských subjektů** jsou nejvýznamnější velikostní skupinou podniky s méně než 100 zaměstnanci. V roce 2004 v nich pracovalo cca 65 % zaměstnanců a byly zde realizovány více než tři čtvrtiny celkových tržeb. Průměrný počet zaměstnanců v malých a středních podnicích se však meziročně mírně snížil. Velké podniky pod zahraniční kontrolou vykázaly v průměru vyšší tempo růstu tržeb, tomu také odpovídal růst počtu zaměstnanců. Obdobný vývoj byl v největších podnicích (s více než 500 zaměstnanci). Absolutně nejvyšší mzdu pobírali zaměstnanci podniků pod zahraniční kontrolou, nejnižší mzdu vyplácely největší podniky. Rozdílný vývoj ukazatelů v jednotlivých velikostních skupinách podniků je ovlivněn jednak rozdílnou odvětvovou skladbou podniků v rámci velikostní skupiny, jednak přesuny konkrétních významných podniků z jedné velikostní skupiny do druhé. Výrazné zvýšení tržeb a počtu zaměstnanců v největších podnicích bylo v letošním roce částečně způsobeno již dříve zmiňovaným přesunem některých zdravotnických zařízení do podnikatelského sektoru.

Vývoj vybraných ukazatelů v tržních službách podle velikosti podnikatelských subjektů v roce 2004

Velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců	Průměrný počet aktivních subjektů	Tržby celkem (běžné ceny)			Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná měsíční mzda	
		v mld. Kč	index ¹⁾	podíl v %	v tis. fyz. osob	index	podíl v %	v Kč	index
Tržní služby celkem	304 853	691,4	102,5	100,0	429,6	104,2	100,0	16 945	105,7
v tom s počtem zaměstnanců: do 99	304 284	529,0	101,4	76,5	278,1	99,7	64,7	16 711	105,7
100 až 249	404	73,3	104,3	10,6	60,3	105,6	14,1	19 121	107,6
250 a více	165	89,1	106,9	12,9	91,2	119,4	21,2	16 219	104,2
z toho s 500 a více	52	32,3	119,9	4,7	52,1	134,0	12,1	13 621	108,4
Podniky se 100 a více zaměst. pod zahraniční kontrolou	115	61,0	117,4	8,8	37,8	116,5	8,8	23 499	103,9

¹⁾ ve stálých cenách roku 2000

Celkové výnosy podniků se 100 a více zaměstnanci vzrostly v roce 2004 o 12,7 %, **celkové náklady** se zvýšily o 15,1 %. **Hospodářský výsledek** činil 11 965 mil. Kč (pokles o 12,2 %). Ztrátu vykazalo necelých 17 % velkých podniků. Rentabilita nákladů se snížila proti roku 2004 o 2,28 bodu na 7,32 %, rentabilita vlastního kapitálu činila 17,32 %. Výnosy podniků pod zahraniční kontrolou vzrostly o 25,9 % , jejich celkové náklady o 34,6 %. Hospodářský výsledek těchto podniků v roce 2004 dosáhl 2 832 mil. Kč, tj. necelou čtvrtinu z celkového hospodářského výsledku velkých podniků.